

LENDAVSKE NOVICE

LENDVAI HIRADÓ

POSEBNA IZDAJA * KÜLÖNKIADÁS

CENA * ÁR :

Vsako gospodinjstvo v občini prejme en brezplačen izvod.

A község minden háztartása díjmentesen kapja.

Odgovorna urednica * Felelős szerkesztő :

ALEKSANDRA KOZAK

Izide letno šestkrat. * Évente hatszor jelenik meg.

Lastnik in izdajatelj * Laptulajdonos és kiadó :

Občina Lendava Lendva Község

Rokopisi ne bodo vrnjeni. * Kéziratokat nem adunk vissza.

— Spoštovane Lendavčanke in Lendavčani!

Tokrat boste Lendavske novice prebirali v različici, ki vizualno spominja na časopis, katerega okrogli obletnici začetka in prenehanja izhajanja obeležujemo prav letos. Tudi bližajoči se občinski praznik bo obarvan z zgodbami, ki se navezujejo na članke in objave v **Dolnjelendavskih novicah/Alsólendvai híradó**, in kot bomo videli na odru gledališke in koncertne dvorane *25. oktober 2019*, se mnoge ponavljajo tudi sto in še več let kasneje. Nekaj izbranih si boste lahko ogledali tudi na priložnostni razstavi, kjer bo razstavljeno nekaj izvirnikov, ki smo si jih izposodili iz Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota ter nekaj izbranih strani ali posameznih objav v povečavi na panojih. Društvo zbirateljcev Lindva pa bo poskrbelo za nekaj pristnega vzdušja, ki spominja na čase, ko je omenjeni časopis izhajal.

Izjemna zgodovina našega mesta temelji na dejstvu, da je Lendava vedno znala sprejeti v svoj objem vse ljudi dobrih namenov in idej ter tako izrisala svojo zlahtno in zanimivo zgodbo. Enako velja za področje tiskarstva, kjer je to morda najbolj evidentno. Že v času reformacije je takratni plemiški gospod Bánffy povabil v Lendavo potujočega tiskarja *Rudolfa Hoffhalterja*, ki je v letih 1573 in 1574 v Lendavi natisnil knjige dvornega učitelja in kantorja *Györgya Kultsarja*. Veljajo za prve natisnjene knjige na ozemlju današnje Slovenije. Faksimile ene

od njih, Postillo, lahko danes podarjamo kot najodličnejše protokolarno darilo. Drugo pomembno poglavje je tiskarstvo spisalo v drugi polovici 19. in na začetku 20. stoletja, najodločilnejši pečat pa mu je dal *Ernö Balkányi*, tiskar, založnik, trgovec s papirjem in knjigarnar. Za raziskovanje življenja v Lendavi na prelomu stoletij je bil ključen Alsólendvai híradó/Dolnjelendavske novice, od koder črpamo številne podatke, informacije in dejstva, ki nam osvetljujejo podobo mesta v njegovih zlatih časih. O založniški in tiskarski dejavnosti na tem prostoru in o ključnih osebnostih boste na teh straneh brali zapise izpod peres poznavalcev tega področja. Seveda pa boste na straneh Lendavskih novic našli vse že utečene teme, ki se tičejo dejavnosti v naši občini.

Uredniški odbor Lendavskih novic

— Tisztelt lendvaiak, kedves olvasók!

A Lendvai Híradó ezúttal a 130 éve alapított, azóta megszűnt városi újságra emlékeztető küllemben kerül a kedves olvasók kezébe. Közelgő községi ünnepünket is az egykori **Alsó-Lendvai Híradóban** közzétett cikkekhez és hirdetésekhez kapcsolódó történetekkel tesszük színesebbé, és amint azt majd 2019. október 25-én a Színház- és Hangversenyterem színpadán is láthatjuk, a történetek egy része több mint egy évszázad elteltével is aktuális. A lap néhány példányát bemutatjuk azon az alkalmi kiállításon is, amelyhez az eredeti kiadványokat a muraszombati

múzeumtól kölcsönöztük, a pannókon láthatnak továbbá néhány kinagyított oldalt és cikket, a lap megjelenési idejére emlékeztető hangulatról pedig a Lindva Régiséggyűjtők Egyesülete gondoskodik.

Városunk rendkívüli történelme során mindig örömmel fogadta a jóindulatú és új ötletekkel érkező embereket, akik munkásságukkal aztán alakították a település nemes és érdekes történetét. Vonatkozik ez a nyomdászatra is, sőt talán erre igaz leginkább. Már a reformáció idején Alsólendvára hívta az akkori Bánffy földesúr *Hoffhalter Rudolf* vándor nyomdász, aki 1573 és 1574 között itt nyomtatta ki *Kultsár György* udvari tanító és kántor könyveit. A mai Szlovénia területén ezek voltak az első nyomtatott könyvek. Ezek egyikének, a Postillának a hasonló kiadását napjainkban exkluzív protokollajándékként szoktuk adományozni. A nyomdászati virágzásának második korszaka a 19. század vége és a 20. század eleje volt, ennek legnevesebb alakja pedig *Balkányi Ernő* nyomdász, könyvkiadó, papír- és könyvkereskedő volt. A századforduló lendvai életének tanulmányozásához kulcsfontosságú forrás az Alsó-Lendvai Híradó című lap, amely számos olyan adatot, információt és tényt tartalmaz, amelyek megvilágítják a város aranykorát. Híradónk legújabb számában a térség könyvkiadási és nyomdai tevékenységéről, valamint az ehhez kapcsolódó személyiségekről, illetve a községünk tevékenységével kapcsolatos aktuális témákról is olvashatnak.

A Lendvai Híradó szerkesztőbizottsága

Spoštovane občanke in občani Lendave!

Letos praznujemo 25 let, odkar so bile v Sloveniji ustanovljene občine, kar je bilo v tistih zanosnih časih po osamosvojitvi Slovenije ena od mnogih pomembnih točk konstituiranja mlade države. Vsak začetek je poln entuziazma in idej pa tudi strahov in začetniških napak. Zagotovo je bilo tako tudi z institucijami, katerih 60-letnice ustanovitve praznujemo letos (Glasbena šola Lendava in Ljudska univerza Lendava), in zagotovo je tako z vsemi posamezniki, ki bodo ob letošnjem prazniku Občine Lendava za svoje dosežke, izjemne rezultate in življenjsko delo prejeli priznanja. Za vsem in vsemi je mnogo dela in energije, motivacije in ambicij, mnogokrat tudi dvomov in padcev, predvsem pa volje in upanja, da so, da smo na pravi poti. Vsako zgodbo, zgodovino in vse, kar je okoli nas, so ustvarili ljudje. Vsako obdobje, vsaka generacija doda svoj kamenček. Na tradiciji mnogih prizadevnih in odgovornih posameznikov nastajajo okrogle obletnice, priložnosti za slavlja in praznovanja. Prav je, da jih 'obesimo na velik zvon', praznujemo in prav je, da počastimo vse tiste, ki s svojo strokovnostjo, zavzetostjo, mnogokrat pa tudi z entuziazmom in dobrovoljnostjo dajejo suhoparnim številkam in arhivskim podatkom življenjsko vsebino.

Tako posamezniki kot institucije imajo v desetletjih razvoja svoje boljše in slabše trenutke, razloge za zmagooslavja, a včasih tudi občutek brezizhodnosti in krize. Tudi naša občina, naše mesto je v preteklih desetletjih in stoletjih preživelo mnogo sprememb in prevratov, vendar je vedno našlo pot in način za nove začetke, saj je želja ljudi po dobrem in kakovostnem življenjskem okolju močnejša od vseh težav. Te pa lahko rešujemo le skupaj, v sodelovanju in skupnem prizadevanju za boljši življenjski prostor, za boljše krajevne skupnosti, boljše občino vseh nas. Sam sem zagovornik pogovorov, komunikacije, izmenjave in poslušanja mnenj drugih, zato kot župan skušam sprejeti in se pogovarjati z vsemi, ki imajo dobre predloge in rešitve za številna odprta vprašanja v zvezi s smernicami razvoja občine. Prisluhni pa želim tudi težavam in problemom, ki pa jih moramo reševati skupaj in predvsem dolgoročno.

Pri tem mi bodo odslej pomagali trije podžupani, člani občinskega sveta,

Dolina Lendava na razglajnico okoli leta 1900 / Alsólendva körüli völgy (GML)

in sicer *Ivan Koncut*, *Igor Kulčar* ter *Otto Močnek*, ki bodo svoje dolžnosti opravljali neprofesionalno. S široko paleto znanj in izkušenj, ki jih premorejo, bodo delovali na različnih področjih življenja občine in tako pripomogli k še intenzivnejšemu sodelovanju med občani, institucijami, občinsko upravo ter občinskim svetom. Nadomestili bodo dr. Mihaela Kasaša, ki je bil kot poklicni podžupan zaposlen na občini in mi je bil v začetnih mesecih mandata s svojo umirjenostjo in razumnostjo v izjemno podporo in pomoč. Tako kot mnogi mladi izobraženci želi svojo poklicno pot nadaljevati v institucijah, ki jih lahko nudi samo prestolnica, vendar ostaja še naprej zavezan odgovornostim, ki jih je sprejel kot občinski svetnik, in zaveden Lendavčan, ki je s svojim znanjem in srcem na razpolago mestu, ki nam je vsem tako pri srcu in mu lahko rečemo dom.

Občina Lendava je prejšnji teden v glavnem mestu Severne Makedonije na Svetovnem kongresu podjetništva prejela nagrado Globallocal za ustvarjanje spodbudnega okolja za razvoj podjetništva v srednji in jugovzhodni Evropi v kategoriji najboljših lokalnih skupnosti. Tudi ta nagrada je potrditev ambiciozno začrtane vizije razvoja, ki temelji na trajnostnem in okolju prijaznem gospodarstvu s poudarkom na razvoju turizma. Zavedamo se, da je prav gospodarstvo generator razvoja lokalnega okolja, zato občina omenjeno področje podpira s številnimi ukrepi za

razvoj stimulatívne gospodarskega okolja. Med pomembnimi ukrepi so: razvoj industrijsko poslovne cone, komunalno opremljanje zemljišč, razvoj transportne infrastrukture ter razpisi in spodbude za podjetja. Cvetoča in rastoča industrijska cona s podjetji, katerih večina lastnikov in zaposlenih je domačinov, nam je lahko v ponos in je obenem potrditev, da med nami živijo podjetni in inovativni posamezniki, ki jim ne manjka občutka za skrb in motivacijo zaposlenih.

V zaporedju vsakdanjih težav, s katerimi se spopadamo vsi, radi pozabimo, da živimo v najlepšem in najbogatejšem delu sveta, saj se Slovenija vsakič uvrsti med nekaj deset najbogatejših držav. Naboru življenjskih pogojev in okoliščin, ki vključujejo tradicionalne kazalnike razvitosti držav, kot so bruto domači proizvod in število ljudi s polnim delovnim časom, so raziskovalci dodali tudi druge zanimive kazalnike, kot so varni internetni strežniki in spočitost državljanov, pomembna elementa pa sta tudi socialni kapital ter čista narava. Zato se vsakič, ko se želimo pritoževati, spomnimo, da nam je dano živeti v mirnem in kakovostnem okolju, kjer lahko izrazimo vse svoje vrednote in različnosti.

Ob prazniku Občine Lendava vsem občankam in občanom iskreno čestitam in se veselim, da bomo zgodbo občine in njenega razvoja zastavljali skupaj ter povezovalno.

— *Janez Magyar*, župan

Lendva Község tisztelt polgárai!

Idén ünnepeljük a szlovéniai helyi önkormányzatok, azaz **a községek megalakulásának 25. évfordulóját**, és tény, hogy akkoriban, a Szlovénia önállósulását követő, lelkesedéssel teli korszakban ez az új ország megalakulásában egy fontos pont volt. A kezdeteket mindig a buzgóság és az ötletek, valamint a félelmek és a kezdeti hibák fémjelzik. Bizonyára nem volt ez másképp azon intézmények esetében sem, amelyek megalakulásának 60. évfordulóját ünnepeljük idén (Lendvai Zeneiskola, Lendvai Népi Egyetem), és bizonyára így van ez minden egyén esetében is, akik idén Lendva Község ünnepe alkalmából kiváló eredményeikért és életművükért elismerésben részesülnek. Minden és mindenki mögött sok elvégzett munka, befektetett energia, motiváció, törekvés van. Gyakran viszont kétségek és kudarcok is voltak, ezek esetében főképp elszántságra és reményre volt szükség, hogy jó úton haladjanak, haladjunk. Minden történetet, a történelmet és mindent, ami körülvesz bennünket, emberek alkottak. Minden korszak, minden nemzedék hozzáadta saját mozaikjait, így a kerek évfordulók, az ünneplési lehetőségek számos felelősségteljes és törekvő egyén munkája nyomán valósulnak meg. Fontos, hogy ezeket „nagydobra verjük” és megünnepeljük, és fontos, hogy tiszteltünket fejezzük ki mindazoknak, akik szakmaiságukkal, elkötelezettségükkel, gyakran pedig lelkesedésükkel és jókedvvel is életet lehelnek az élettelen számokba és archívumadatokba.

Mind az egyének, mind pedig az intézmények a fejlődés évtizedei során találkoznak jobb és rosszabb pillanatokkal, időnként van okunk a sikerek ünneplésére, de néha eljönnek a kétségbeesés és a válság pillanatai is. Az eltelt időszakban, az elmúlt évszázadokban községünk, városunk is számos változást és csapást élt meg, de mindig megtalálta az újrakezdés útját és módját, hiszen a jó és minőségi életkörnyezet vágya minden nehézségnél erősebb. Azt pedig, hogy életkörnyezetünk, helyi közösségeink, községünk jobb legyen, csak közösen, együttműködve és közös törekvésekkel tudjuk megvalósítani. Jómagam a beszélgetés, a kommunikáció, a véleménycsere és az odafigyelés híve vagyok, ezért polgármesterként megpróbálok mindenkivel beszélni, aki bármilyen

jó javaslattal vagy megoldással hozzájárul ahhoz, hogy a községünk fejlődésével kapcsolatos nyitott kérdéseket megoldjuk, de szeretném meghallgatni azokat is, akik olyan problémákkal fordulnak hozzám, amelyeket közösen és hosszú távon kell megoldanunk.

Ebben ezentúl három alpolgármester, három tanácsstag fogja segíteni a munkámat, és pedig *Koncut Ivan*, *Kulčar Igor* és *Močnik Otto*, akik nem hivatásos tisztviselőként látják el feladataikat. Széleskörű tudásukkal és tapasztalataikkal a községi feladatok különböző területein működnek, ezzel pedig hozzájárulnak a község, az intézmények, a községi hivatal és a községi tanács közötti még intenzívebb együttműködéshez. Ők helyettesítik *dr. Kasaš Mihaelt*, aki főállású alpolgármesterként dolgozott a községi hivatalban és a mandátum kezdő hónapjaiban nyugalomával és megértésével kimagasló támogatást nyújtott. Ahogy számos fiatal szakember, ő is olyan intézményekben szeretné folytatni szakmai pályáját, amelyek csak a fővárosban működnek, ennek ellenére a jövőben is köteleességteljesen végzi községi tanácsstagi munkáját és tudatos lendvai polgár marad, aki tudásával és szívvel a város, az otthona rendelkezésére áll majd.

Lendva Község az elmúlt héten Észak-Macedónia fővárosában a vállalkozók világkongresszusán átvette a Globallocal-díjat, a közép- és délkelet-európai térségben a vállalkozásfejlesztésért a helyi önkormányzatoknak odaítélt elismerést. Ez a díj is bizonyítja, hogy a törekvő, fenntartható és környezetbarát, turizmuson alapuló gazdasági fejlesztési tervek jó irányba haladnak. Tudatában vagyunk annak, hogy a gazdaság a helyi környezet motorja, ezért Lendva Köz-

ség ezt a területet az ösztönző gazdasági környezetet biztosító számos intézkedéssel támogatja. Ezek között szerepel az ipari övezet fejlesztése, a földterületek közművesítése, a szállítási infrastruktúra fejlesztése, a vállalkozásoknak biztosított pályázatok és támogatások. A felvirágzóban lévő és bővülő ipari övezet és a többnyire hazai tulajdonban lévő vállalatok és alkalmazottaik büszkeségre adnak okot, egyben pedig azt bizonyítják, hogy környezetünkben vállalkozószellemű és innovatív emberek élnek, akiknek megvan a kellő érzékük a dolgozók motiválásához és a róluk való gondoskodáshoz is.

A mindennapi nehézségek sorában, amikkel mindannyian találkozunk, gyakran megfélekedünk arról, hogy a világ legszebb és leggazdagabb részén élünk, hiszen Szlovéniát folyamatosan a tíz-egynéhány leggazdagabb ország közé sorolják. Az ország fejlettségéről, az életfeltételekről és a körülményekről szóló mutatók együtteséhez, mint amilyen a bruttó hazai termék és a teljes munkaidőben foglalkoztatott személyek száma, a kutatók hozzátettek még néhány speciális mutatót, például a biztonságos internetes szerverek, az állampolgárok kipihentsége, de a színvonal fontos eleme a társadalmi tőke és a tiszta természet is.

Ezért mindig, amikor panaszkodni akarunk, jusson eszünkbe, hogy egy nyugodt, minőségi környezetben adatott meg élnünk, ahol mindannyian kifejezhetjük értékeinket és különbözőségünket.

Lendva Község ünnepe alkalmából minden polgárnak őszintén gratulálok, és örülök annak, hogy községünk történetét és fejlődését közösen, összefogással építjük tovább.

— *Magyar Janez polgármester*

Dunhpa, Lendava na razglednici okoli L. 1900 / Alsoleniva képe napinn 1900 körül (GML)

ZAČETKI TISKANIH MEDIJEV V DOLNJI LENDAVI

— Piše: Albert Halász —

Letos obeležujemo 130 let od izida prvega tiskanega medija v Dolnji Lendavi. V nedeljo, 12. januarja 1889, je namreč izšla prva številka tednika *Alsó-Lendvai Híradó/Dolnjelendavske novice*.

V drugi polovici 19. stoletja so bili po vsej državni ustanovljeni številni podobni mediji in tako so tudi v večjih mestih regije začeli izhajati različni časniki. Leta 1882 je začel v Zalaegerszegu izhajati časopis *Zalamegye*, v Čakovcu leta 1884 *Muraköz/Medžimurje*, v Murski Soboti leto kasneje, torej 1885. *Muraszombat és vidéke/Murska Sobota in okolica*, svoje liste pa so imela tudi ostala mesta, kot denimo Nagykanizsa in Keszthely. Časnik *Alsó-Lendvai Híradó* je svojim bralcem vsak teden na 4 straneh ponujal zanimivo branje ter sveže, predvsem lokalne pa tudi nacionalne novice. Programska zasnova časopisa v prvi, tako imenovani predstavitveni številki, se začne z besedami: »Z ustanovitvijo časopisa izpolnjujemo splošno zaznano potrebo v našem mestu.« Nato pa sta v nadaljevanju poudarjeni dve dejstvi, in sicer, da je namen časopisa umirjena objektivnost oziroma da želi biti časnik z resno podobo, pri čemer bo njegovo vodilo vedno določena zadeva in ne posameznik. Po tistem, ko je leta 1867 postala Lendava okrajno središče, se je namreč mesto začelo intenzivno razvijati, v upravno središče pa so se priselili uradniki, učitelji in drugi pismeni predstavniki meščanskega sloja, ki so si želeli pisane besede, zato so na primer že leta 1871 ustanovili bralni krožek oziroma knjižnico. K ustanovitvi tiskarne oziroma tiskarn in časopisov pa sta sočasno občutno pripomogla tudi ukinitve cenzure ter razvoj in dostopnost tiskarstva.

Podnaslov časopisa *Tednik mešana vsebine* sporoča, da je svojim bralcem nudil najrazličnejše teme. Tako se v prvi številki denimo Mihály Hajós Kakasdi, eden uglednih prebivalcev mesta, v daljšem članku zavzema za izgradnjo železniške proge čez Lendavo, Ferenc Pulszki, ravnatelj Madžarskega narodnega muzeja v Budimpešti in politik, oriše evropsko politično stanje, preberemo pa lahko tudi prispevek o skupščini Meščanskega bralnega društva oziroma takratne

I. évfolyam. I. Mutatvány szám. Alsó-Lendván, 1889. január 12-én.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben hazán hozatra és vidékre postán küldve:
Egyre évre 4.-
Félévre 2.-
Nagybetűre 1.-
Képes sajtó ára 10.-

ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

HIRDŐVETSI DÍJAK:
2 hasábon postán egy-
sori hirdetések sorozatát
4 kr. többnapos hirdeté-
söt 5 kr. Helyi jelző né ki.
Nyitási postán 10 kr.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:
Kisvárosi utca 10. a lap szerkesztési részét illető minden közlemény irántandó.
Kéziratok vissza nemadandók.

FELELŐS SZERKESZTŐK:
PATÁKY KÁLMÁN és VACHOTT KÁROLY.
Kiadó és lapfeljuttató: Kardos G.

KIADÓHIVATAL:
Füzessze háza az előfizetők és a lap szept. kifizetői vonatkozású feltevések irántandók.

Programmunk!

Általánosan érzett szükségnek teszünk eleget, midőn városunkban lapot alapítunk. Azon okok, melyek egy vidéki lapnak fenntartása mellett általában szólnak, ilyennek létezésé mellett városunkban még különösen nyomós érvek harsognak. Városunk úgy forgalmi, mint kulturai tekintetben már magában is elég jelentős központ képez, hogy vidékének ebbéli érdekei mellett külön orgánum hártszójon: de emellett ethnografiai tekintetben oly hely, hol egy feladata magaslátán álló vidéki lap a magyar nemzetiség magyar állameszme érdekében valódi missiót teljesít.

Lapunk alapítóiának indokoltága mellett tehát felszólásuk sok szót szaporítanak. Az alábbiakban főbb vonásokkal, ki-jelöljük a módokat, melyek szerint feladatunkat megoldhatónak véjük.

1. Vezetéskéinkben első sorban városunk és vidékünk érdekei képezendik megbeszélés tárgyát és őrizkedni fogunk túllépni azon korlátokat, melyek e tekintetben a vidéki sajtónak feladata megszab és általános, országos érdeki dolgokat — melyeket a fővárosi sajtó per longum et latum meghány — e helyen — mint a

TÁRCZA.

Modern házasság élet.
Francia eredetű után.

Kégyenlenség berendezett teremben regge linél ülnek a férj és nő, a férj rózsás kedvben, mosolygó arccal, neje díszes csipkékkel szegélyezett reggeli pongolyában, a rendkívül unatkozva.

A férj lassanként szélesölgötte kávéját így szól: Irtam a manának, hogy pénteken vagy szombaton elutazom.

A nő meglepetéssel visszatartja csészéjét, melyet már szájhöz emelni akart. — Mit mondasz?

— Hogy pénteken vagy szombaton elutazom, — szölt a férj meglepetve, — esodalkodni rajta? hisz már rég el volt határozva.

— Elhatározva? — Mondt ingerről a nő, — még eddig nem is említetted.

— Persze, hogy el volt határozva, halga tapon bár, mint más években, hiszen soha sem szoktam a nagy versenyek után nyolcar napnál tovább maradni Párisban. — külsősen ily hőségen.

— Elhagyni Páriszt ez évadban? hisz ez boldogság! — viszona á feleség.

Bolondság az, hogy el akarok utazni Párisból július 2-án, — szölt hevesen a férj, — mikor más évokban rendszerint június 15-én szoktam Páriszt elhagyni? Ah! ez mégis erős dolog.

— Jól esnek? — Jól, hát utazzal ha tetszik, de én maradok.

— Hogyan, te maradsz? — szölt meglepetve a férj. — Hogyan értem ezt, — tevé hozza nyugtalanul.

— Ugy hogy én nem akarok elidegenni valamely vad vidéken, — viszona idegesen a nő.

— Diderogai! Hallottad ezt istenem? — mondá a férj éhez emelt szemekkel.

— Kerlek ne tréfáld vallási dolgokkal, — hangzik szegény hangon a válasz.

— Jól van ezirányban hit nem tréfálok a vallással! De szöli klesnyom akarsz-e velem jönni vagy nem a tengeri fűdöbe? kérde határozottan a férj.

— Ugyan hagyd el az ily emlyögy kedélyeskedést. Hallottad valaha telein hogy kis cizemnak neveztelek volna? viszona a hölgyesek.

— Nem, s abban igazad is volt, mert ram nem igen illelek, míg . . .

— mint arra kihat különös figyelembe fog részesülni.

4. Tárcairovatunk szórakoztató élektéségéről fogunk gondoskodni: mi annyiban módunkban álland, hogy e tekintetben avatott tollu barátokat sikerült lapunk számára megszerezni.

Munkatársaink sorából kiemelhetjük: Vachott Sándorón ó nagyságát, mint országos ismert jeles írónt, dr. Bartha Gyulát, E. Dervarics Kálmánt, dr. Józsa Fábiant, K. Hajós Mihályt, Kelez Gyulát, dr. Király Mórt, Sissovich Károlyt stb. Alvo-Lendván, továbbá a fővárosból több általában ismert írókat.

Lapunk megjelenik minden vasárnap, előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt.

PATÁKY KÁLMÁN
VACHOTT KÁROLY
főelős szerkesztők.

1. ŠTEVILKA TEDNIKA ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ/AZ ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ 1. SZÁMA (Vir/Forrás: Országos Széchényi Könyvtár, Budimpešta/Budapest)

knjižnice. V časopisu so objavljali tudi pisma bralcev, nudili možnost naročnine in oglaševanja, med drobnimi novicami pa poročali še o popolnoma vsakdanjih zadevah, kot na primer o težki boleznii nekdanjega direktorja hranilnice in mu zaželeli čimprejšnje okrevanje, o požaru v Lendavi in slabo opravljenem delu gasilcev, o zaroki enega izmed lokalnih odvetnikov, o razpisu za prosto mesto duhovnika v lendavski župniji ter o zabavah. Krajevna pošta je objavila svoje finančno poročilo, preberemo pa lahko tudi članek o izumu sodobnega orožja, razvitega v Nemčiji, podatke o vremenski napovedi ter opomnik, da se je

začelo pustno obdobje, torej čas za proke. Med oglasi najdemo razpis za dražbo, ki ga je objavil izvršitelj Okrajnega kraljevega sodišča v Lendavi, ter ponudbo izdelkov lokalnega trgovca s tekstilom in galanterijo.

Publikacija so tiskali v lendavskem obratu tiskarne **Gáborja Kardosa** v Lendavi, ki je najprej deloval v Čakovcu, nato pa je tiskarno preselil v Keszthely. Tiskar je bralcem na straneh časopisa nudil strojve »svoje tiskarne, opremljene s sodobnimi črkami, ki ustrezajo zahtevam dobe«, ter navedel, da sprejema tudi prijavo najrazličnejših tiskovin, na primer tabel za hranilnico in občinsko upravo,

stenskih nalepk, vabil, vizitk, plesnih kart, žalnih voščilnic in podobnega, kar po potrebi izdelala tudi v eni uri. Svoje stranke je pričakoval v tiskarnah v Keszthelyu in Lendavi. Tiskarja, ki je mesto kmalu zapustil, so nadomestili drugi, in sicer György Szabó, János Farkas itd. Eden izmed najpomembnejših tiskarjev v zgodovini lendavskega tiska in tiskarstva je bil **Erő Balkányi**. Tiskarna Balkányi je delovala med leti 1898 in 1947, ko so jo nacionalizirali in zaprli.

Tako kot njeni predhodniki je tudi tiskarna Balkányi izdelovala različne tiskovine, uradne obrazce, razglednice, okoliške šole je celo oskrbovala z učbeniki ter šolskimi in pisarniški potrebščini. Pri Balkányiju so bile na prodaj tudi vse pomembnejše publikacije. Leta 1900 je odprl izposojevalnico knjig, kjer so si lahko ljudje izposodili knjige na enak način kot v knjižnici. Zahvaljujoč uspešnem poslovanju je leta 1904 ustanovil podružnico še v Murski Soboti, kjer so tiskali tednik *Muraszombat és vidéke/Murska Sobota in okolica* ter druge publikacije. Čedalje več je bilo tudi tiskovin v slovenskem jeziku. V dolnjelendavski tiskarni pa niso tiskali le lokalnega časopisa, temveč tudi druge publikacije. Od leta 1914 so denimo pripravljali tudi list *Magyar Paizs*, ki je imel sedež v Zalaegerszegu. Po prvi svetovni vojni so z dejavnostjo nadaljevali tudi v novi državi in pripravljali različne izdelke tako v madžarskem kot slovenskem jeziku. Tu so tiskali tudi enega od predhodnikov današnjega dnevnika Delo - list *Ljudska pravica*, katerega urednik je bil Miško Kranjec. Po nacionalizaciji tiskar-

ne so vso opremo prepeljali v Ljubljano.

Posebej je treba omeniti tudi dva odgovorna urednika prvega letnika časopisa. Prvi je bil **Kálmán Pataky starejši**, učitelj, rojen v Transilvaniji, ki so ga leta 1882 iz Budimpešte premestili v Dolnjo Lendavo, nato pa je leta 1907 napredoval in postal ravnatelj šole v Čakovcu. Omeniti velja tudi, da je bil svetovno znan operni pevec Kálmán Pataky, rojen v Dolnji Lendavi, njegov sin. Priljubljen učitelj pa je z mestom povezan še s svojimi drugimi dejavnostmi. Med drugim je ustanovil Obrtni bralni krožek, kjer so bile knjige dostopne tudi revnejšim prebivalcem. Bil pa je tudi eden od urednikov razkošne izdaje Milenijskega zbornika Občine Dolnja Lendava. Njegovo ime se v uradniškem smislu pojavlja tudi v kasnejših dolnjelendavskih časnikih, ki so izhajali pod različnimi naslovi.

Drugi urednik je bil **Károly Vachott**, sin pesnika Sándorja Vachotta. S pisanjem, uredništvom in izdajanjem različnih časopisov se je ukvarjalo več članov družine Vachott. Tudi Sándorné Vachott, rojena Mária Csapó, je po prezgodnji smrti svojega moža poskušala preživljati družino s pisanjem in izdajanjem časopisa. Tednik *Alsó-Lendvai Híradó* z dne 10. februarja 1889 poroča, da se je Károly, upravnik pri knezu Miklósu Esterházyju, zaročil z gospodično Olgo Mihomi (v takratnih budimpeštanskih časnikih se sicer pojavlja kot gospodična Olga Mihony). Prav tako zvemo iz časopisa, da je mladi par najverjetneje živel v istem gospodinjsstvu z njegovo materjo in drugimi družinskimi člani. Sin Márie Csapó je lahko postal drugi urednik časopisa

najverjetneje na podlagi svojega znanja s področja tiska ter zaradi visokega položaja. Objavljal je predvsem svoje literarne prevode pa tudi leposlovne prispevke in leposlovne prispevke svoje matere. Ali pa je delo odgovornega urednika prevzel zaradi svoje ostarele matere, ki je bila na področju leposlovja še vedno agilna. Družina je Lendavo zapustila nekje v devetdesetih letih 19. stoletja. Mária Csapó je umrla leta 1896 v sinovi hiši v Tapolci.

Prvi lendavski tednik je izhajal zelo kratek čas, zadnja številka je sicer znana s konca novembra 1890, a na podlagi različnih objav vemo, da je obstajal še 3. letnik. Po nekaj letih premora je nov časnik v Dolnji Lendavi zaživel šele maja 1897 z naslovom *Alsó-Lendva és Vidéke/Dolnja Lendava in okolica*, vendar so ohranjene samo tri številke. Naslednji dolnjelendavski tednik je bil *Délzala/Južna Zala*, ki je začel izhajati leta 1897, a je januarja 1899 tudi ta sporočil, da bo prenehal izhajati, hkrati pa je bilo bralcem sporočeno, da ga bo kmalu nadomestil nov časopis, znova pod imenom *Alsó-Lendvai Híradó*. Očitno je lahko časopis brez težav kril stroške izida, saj je brez prekinitve izhajal vse do leta 1919. Žal je iz zadnjih dveh let pred koncem svetovne vojne ohranjenih samo nekaj številke.

Vse omenjeno je bogat in izredno pomemben vir za razumevanje določenega minulega obdobja. Časniki vsebujejo prispevke različnih urednikov, avtorjev, ki so v prvem, začetnem obdobju zgodovine lendavskega tiska s svojim delom pustili globoke sledi in dragocena pričevanja o približno četrto stoletja dolgem obdobju ter postali začetniki tradicije izhajanja lokalnega časopisa in tiskarstva, ki traja še danes.

AZ ALSÓLENDVAI NYOMTATOTT SAJTÓ KEZDETEI

— Írta: Halász Albert —

Idén van 130 éve annak, hogy az egykori Alsólendván 1889. január 12-én, vasárnap napvilágot látott a vidék első nyomtatott hetilapja, az Alsó-Lendvai Híradó.

A 19. század második felében országosan százával alakult hasonló média, így a környék nagyobb városaiban is alapítottak már sajtóterméket. 1882-ben Zalaegerszegen a *Zalamegye*, 1884-ben Csáktornyán a *Muraköz*, 1885-ben Muraszombatban a *Muraszombat és vidéke*,

valamint más városokban, Nagykanizsán, Keszthelyen is jelentek meg lapok. Az *Alsó-Lendvai Híradó* hétről hétre négyoldalnyi olvasnivalót, friss, főleg helyi, de országos híreket is biztosított az olvasóinak. Az első, úgynevezett mutatványszámban meghirdetett programjában a lap ezzel kezdte: „Általánosan érzett szükségnek teszünk eleget, midőn városunkban lapot alapítunk”, majd alább két dolgot is kiemelt, mégpedig azt, hogy programjuk a higgadt tárgyilagosság, azaz komoly arculatú újság szeretnének lenni, és hogy ezzel egyetemben mindig az ügy, nem egy-egy személy lesz az irányadó. A város ugyanis

1867-es járási székhellyé alakulása után folyamatos fejlődésnek indult, a közigazgatási központba hivatalnokok, tanítók és egyéb polgári életmódot folytató írástudó réteg érkezett, akik igényelték az írott szót, így például már 1871-ben olvasókört, azaz könyvtárat is alapítottak. Ezzel párhuzamosan a cenzúra megszűnése, a nyomdászat fejlődése és hozzáférhetősége is hozzásegített nyomda, nyomdák és lapok alapításához.

Az újság alcíme, a „Vegyes tartalmú hetilap” azt hirdeti, hogy a legkülönbébb témákat tárta olvasói elé. Első számában a város jeles polgára, Kakasdi Hajós Mihály

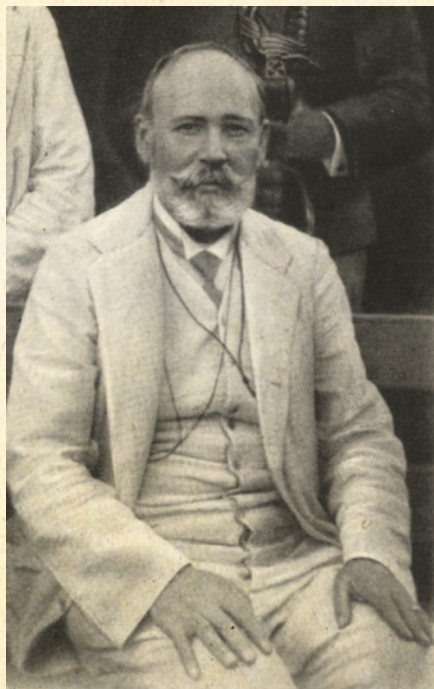
például a Lendvát is érintő vasút megépítéséért kardoskodik hosszabb cikkében, Pulszki Ferenc, a budapesti Magyar Nemzeti Múzeum igazgatója, politikus európai politikai körképet fest, többek közt olvashatunk a Polgári Olvasóegylet, mai értelmezésben az egyik korabeli könyvtár közgyűléséről is. A lap olvasói leveleket is közöl, előfizetésre és hirdetési lehetőségre tesz közzé felhívást, apróbb közleményekben egészen hétköznapi eseményekről is beszámol, például a takarékpénztár volt igazgatójának súlyos betegségéről, akinek a lapból üzenve kíván jobbulást, beszámol egy lendvai tüzesetről és a kikerülő tűzoltók rosszul végzett munkájáról, az egyik helyi ügyvéd eljegyzéséről, a lendvai plébánia megüresedett lelkészi állására szóló pályázatról, táncmultságokról. A helyi posta közzéteszi pénzügyi beszámolóját, a lap hírt ad egy Németországban kifejlesztett korszerű fegyver feltalálásáról, de ismerteti a várható időjárást, s emlékeztet rá, hogy megkezdődött a farsangi időszak, a házasság időszeke. A királyi bírósági végrehajtó árverési hirdetményt tesz közzé, a helyi rőfös és rövidárkereskedő a portékáit hirdeti.

A kiadvány a Lendván is üzemeltet, korábban Csáktornyan, majd onnan elköltözve Keszthelyen működő **Kardos Gábor** nyomdájában készült, aki az olvasók figyelmébe ajánlja „a kor követelményeinek megfelelő modern betűkkel berendezett könyvnyomdát”, ahol mindenféle nyomtatványok készítését vállalja, például takarékpénztári és községi táblázatokat, falragaszokat, meghívókat, eljegyzési és névjegyeket, táncrendeket, gyászlapokat és hasonlókat, melyeket akár egy óra alatt is elkészít. Ügyfeleit Keszthelyen és Lendván is várta. A nyomdász azonban hamar továbbállt, helyébe más nyomdászok jöttek, név szerint Szabó György, Farkas János és mások. A lendvai sajtó- és nyomdatörténet egyik legtekintélyesebb nyomdásza **Balkányi Ernő** volt. A Balkányi nyomda 1898-tól 1947-ig, az üzem bezárásáig, államosításáig működött.

A Balkányi nyomda csakúgy, mint elődei, egyéb nyomtatványokat is készített, különböző hivatali formanyomtatványokat, képeslapokat, sőt, a környékbeli iskolákat tankönyvekkel, iskola- és irodaszerekkel is ellátta. Balkányinál a fontosabb kiadványok mind megvásárolhatók voltak. 1900-ban kölcsönkönyvtárat nyit, tehát a köny-

veket nála már kölcsönözni is lehetett, ugyanúgy, mint a könyvtárakban. Sikeres vállalkozása folytatásaként 1904-ben Murszombatban fiókkönyvnyomdát létesít, itt a *Murszombat és vidéke* című hetilapot és más kiadványokat, egyre gyakrabban szlovén nyelvű kiadványokat is nyomtat. Az alsólendvai nyomdában máshova is készültek nyomtatványok, 1914-től például a zalaegerszegi *Magyar Paizs* című lapot nyomtatták itt. Az első világháború után az új államban is folyt nyomdai tevékenység, több magyar és szlovén nyelvű termék készült. Innen indul például a Miško Kranjec szerkesztette *Ljudska pravica* című lap, a mai Delo egyik elődje. A nyomda államosítása után a felszerelés Ljubljánba került.

Figyelemre méltó az első évfolyam két felelős szerkesztője is. Az egyik **id. Pataky Kálmán** erdélyi származású tanár volt, akit 1882-ben Pestről helyeztek Alsólendvára, majd 1907-ben iskolai igazgatónak előléptetve Csáktornyára. Megemlítendő, hogy Alsólendván született fia volt a világhírű operaénekes, aki úgyszintén a Pataky Kálmán nevet viselte. A közkedvelt tanárt más érdemei is fűzik a városhoz, ő volt például az Ipari Olvasókör megalapítója, ahol a könyvekhez a szegényebb réteg is hozzáférhetett, vagy

PATAKY KÁLMÁN, AZ ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ EGYIK FŐSZERKESZTŐJE
KÁLMÁN PATAKI, EDEN OD UREDNIKOV
TEDNIKA ALSÓ-LENDVAI HIRADÓ

(Forrás/Vir: Somogyi Vilmos – dr. Molnár Imre: Pataky Kálmán, Budapest/Budimpešta, 1968)

ő volt az 1896-ban kiadott pazar kötet, az „Alsó-Lendva nagyközség milleniumi emlékkönyve” egyik szerzője. Neve szerkesztői minőségben a később más nevek alatt megjelenő alsólendvai lapok kapcsán is felmerül.

A másik szerkesztő **Vachott Károly** volt, Vachott Sándor költő fia. A Vachott család több tagja is foglalkozott írással, valamint különböző lapok szerkesztésével és kiadásával. Vachott Sándorné, lánykori nevén Csapó Mária korán elhunyt férje miatt jómaga is írással és lapkiadással igyekezett eltartani a családot. Az Alsó-Lendvai Híradó 1889. február 10-ei száma arról ad hírt, hogy Károly Alsólendván mint herceg Eszterházi Miklós tisztartója eljegyez egy bizonyos Mihomi Olga kisasszonyt (a korabeli budapesti lapok egyébként Mihony Olga kisasszonyt említenek). Szintén a sajtóból tudjuk, hogy egy háztartásban élhettek édesanyjával, több családtaggal együtt. Sajtós ismeretei és magas tisztartói rangja miatt lehetett Csapó Mária fia az alsólendvai lap másik főszerkesztője, amiben főleg fordításokat, szépirodalmi írásokat is közöl, anyjának pedig szépirodalmi írásait teszi közzé. Vagy éppen idős, de irodalmi téren agilis édesanyja miatt vállalja a főszerkesztőséget. Lendváról a kilencvenes években költöztek el, Csapó Mária 1896-ban Tapolcán, a fia házában halt meg.

Az első lendvai hetilap rövidéletű volt, utolsó számát 1890 novemberének végéről ismerjük, viszont sajtóközlések révén tudjuk, hogy volt egy III. évfolyama is. Alsólendván több év szünet után, csak 1897 májusában adnak ki újra lapot, *Alsó-Lendva és Vidéke* címen, melynek azonban csak három lapszáma maradt fenn. A sorban a következő alsólendvai hetilap a *Délzala*, 1897-ben adják ki, ám ez is hamarosan, 1899 januárjában bejelenti megszűnését, de egyben azt is, hogy új lap váltja fel, ismét *Alsó-Lendvai Híradó* néven. Úgy tűnik, a lap biztosítani tudta a kiadáshoz szükséges költségeket, hiszen megjelenése 1919-ig folyamatos volt, habár utolsó két évéből, az első világháború végén mindössze néhány száma maradt fenn. Ezek is mind gazdag és fontos források egy letűnt kor megismeréséhez, értelmezéséhez. Különböző főszerkesztők, szerzők írnak bele, amivel a lendvai sajtótörténet első, kezdeti szakaszában hagnak nyomot mintegy negyed évszázadról, elindítva a helyi lapkiadás és nyomdászat máig tartó időszakát.

ŽIVLJENJE IN USODA NAJPOMEMBNEJŠE DOLNJELENDAVSKE TISKARSKE DRUŽINE

— Piše: Dejan Süč —

Ime Ernesta Balkányija (1870-1939) je dobro znano vsakemu od domačinov, ki so se vsaj malo ukvarjali s pestro zgodovino in kulturno dediščino našega kraja.

G. Balkányi se je na območje Dolnje Lendave priselil leta 1896 iz rojstnega Berkija, kraja, ki ga danes imenujejo Rokycany in se nahaja na jugu Slovaške. V mestu pod Lendavskimi goricami je takoj prepoznal priložnost na področju tiskarstva. Vse ostalo je del najveličastnejše zgodovine Lendave v času, ko je le-ta živela visoko kulturno življenje predvsem zaradi prispevka meščanskega sloja, ki je s svojim delovanjem na prelomu stoletja popolnoma spremenilo videz ter vsakdanje življenje v mestu na zahodu tedanje Kraljevine Ogrske.

Ernest ali pravilneje Ernő Balkányi je bil eden od osmih otrok, rojenih v judovski družini Bernáta Balkányija (1837-1900) ter Antonie Rosenberg (1843-1903). Oče Bernát je bil ob koncu devetnajstega stoletja vodja mejne železniške postaje v Pancsovi (danes Pančevo v Srbiji), kasneje pa se je z ženo Antonio preselil in vodil mejno železniško postajo v Orsovi (danes Orșova v Romuniji). Otroci so se razselili po območju celotne Avstro – Ogrske, trije so ostali v bližini današnjih Košic na Slovaškem, sin Ödön je z ženo živel v današnjem Beogradu, sin Ernő pa se je z ženo Doro Mayer (1872-1944), ki je bila rojena v Keszthelyu, naselil v Dolnji Lendavi, kjer je kupil tiskarno, ki je bila pred tem v lasti Jožefa Bogdána.

Balkányijeva tiskarna v Dolnji Lendavi je pričela obratovati leta 1898, v letih po tem se je njegova tiskarska dejavnost razširila tudi v Mursko Soboto, kjer je vodil tiskarno njegov vajenec Izidor Hahn. V Balkányijevi tiskarni so uzrle luč sveta vse najpomembnejše tiskovine v Dolnji Lendavi, poleg časopisov je Balkányi namreč tiskal tudi knjige. Pestro pa ni bilo le Balkányijevo delo, temveč tudi njegovo osebno življenje.

Leta 1899 se mu je v Dolnji Lendavi rodil prvorojenec **Lajos**, tri leta zatem

**DRUŽINA BALKÁNYI PRED TISKARNO V DOLJNI LENDAVI
A BALKÁNYI CSALÁD AZ ALSÓLENDVAI NYOMDA ELŐTT**

(Foto/Fotó: Štefan Galič – Szúnyogh Sándor – Tomka Miklós, Pozdrav iz Dolnje Lendave: mesto na razglednicah v letih 1898 do 1945 = Üdvözlét Alsólendváról: Alsólendva képes levelezőlapokon 1898-tól 1945-ig, 1997, 154. oldal, 132-es szám).

mu je sledil še **Elek**. Družinska tiskarna, v kateri sta se naučila obrti tudi sinova, je brez večjih težav delovala do prelomnega leta 1920, ko je širše območje Dolnje Lendave pripadlo novoustanovljeni Kraljevini SHS. Odnos novih oblasti do madžarskih Judov, ki so živeli v delu dolnjelelendavskega okraja, ki je pripadel novi državi, sinovoma ni pustil druge možnosti,

kot da sta, opogumljena s tiskarskim znanjem, zapustila Dolnjo Lendavo in se odpravila v Latinsko Ameriko. Konec dvajsetih let sta se oba vrnila v Dolnjo Lendavo.

Francisco Balkányi, sin Lajosa Balkányija, mi je v enem od pogovorov zapisal, da sta njegova stara starša po očetovi strani, torej Ernő in Dora, pogrešala njegovega očeta in sta prosila, naj se vrne. Oče

jima je ustregel, in tako sta se z ženo ter enoletnim Franciscom, ki je bil rojen leta 1928 v urugvajskem Montevideu, vkrcala na ladjo ter se vrnila v Evropo. Po vrnitvi je Lajos odprl tiskarno in knjigarno v Čakovcu, brat Elek pa je postopoma prevzemal očetove posle v Lendavi in v celoti vodil dolnjelendavsko tiskarno v obdobju po smrti očeta, ki je umrl v Dolnji Lendavi 1. februarja 1939. Življenjska zgodba Eleka, ki se je skupaj z ženo skrival od aprila 1944, se je tragično končala pod streli njilašev, pripadnikov radikalne antisemitske stranke (madž. Nyilaskeresztes Part) 31. marca 1945, le nekaj dni pred osvoboditvijo. Tako je kljub temu, da se mu je uspelo izogniti deportacijam Judov v koncentracijska taborišča, postal Elek žrtev druge svetovne vojne na domačih tleh.

Na vrata domovanja Elekevega brata Lajosa, ki je z družino živel v bližnjem Čakovcu, so v dneh okoli 26. aprila 1944 potrkali lokalni sodelavci gestapa in podobno kot ostali Judje iz Prekmurja in Medžimurja - so bili Balkányijevi iz Čakovca konec aprila in v začetku maja 1944 del judovskega transporta v koncentracijska taborišča. Oče Lajos in sin Francisco sta bila deportirana v Auschwitz, mati Eta pa je bila v enem od bližnjih koncentracijskih taborišč. Edini dokaz, da je bila Lajoseva žena še živa, so bila

njena pisma, preživela pa je predvsem zaradi tega, ker je uspela podkupiti enega od nacistov v taborišču s tem, da mu je prinašala oblačila Judov, ki so bili poslani v plinske celice.

"Nisem imel kaj jesti in ponoči, ko so stražarji zaspali, sem se pretihotapil do košev za smeti, kjer so se nahajali ostanki od olupljenega krompirja, ki so jih pustili nacisti. Na ta način sem preživel, predvsem pa po zaslugi tega, da sem bil kljub svojim šestnajstim letom vaje trdega dela," mi je Francisco zapisal v enem od pisem.

Z napredovanjem sovjetskih sil so začeli Nemci zapuščati okupirana območja, taboriščnike pa poslali na "pohod smrti", ki ga velika večina zaradi hude zime in nizkih temperatur ni preživela. Balkányijev oče Lajos je zaradi slabega zdravja ostal v Auschwitzu in Francisca so povedali, da ga bodo ubili. Francisca in ostale, ki so preživeli pohod smrti, pa so medtem naložili na vagone, ki so bili namenjeni prevozu premoga, in jih odpeljali do taborišča Buchenwald v Nemčiji. *"Znova sem zrl smrti v oči kot že ničlikokrat do tedaj. Da bi preživel mrz, sem se moral pokriti s trupli Judov. Od več kot dvesto oseb v vagonih nas je preživelo okoli dvajset."*

Enajstega aprila 1945 so Američani osvobodili Buchenwald. *"V času, ki sem ga prebil v taborišču, se je moja teža zmanjšala*

z 80 na 42 kilogramov. Če bi Američani potrebovali še dva tedna, ne bi več zdržal." Po osvoboditvi se je Francisco vrnil v Čakovce, kjer sta ga kot po čudežu čakala njegova starša. Brez denarja v Evropi, opustošeni od vojne, se je bila družina primorana leta 1948 vrniti v Urugvaj.

Francisco Balkányi, ki danes živi v Sao Paulu v Braziliji, je poslednji preživeli krvni potomec dolnjelendavske tiskarske dinastije Balkányi. Kar je prav tako zanimivo, je, da se je leta 2017 na Franciscovih vratih pojavil vnuk druge pomembne osebnosti iz judovske zgodovine Lendave, vnuk Samuela Eppingerja, lastnika opekarne, mlina ter hotela Krona - **Mirko Eppinger**. Bil je edinstveno srečanje dveh potomcev pomembnih dolnjelendavskih judovskih družin v preteklih nekaj desetletjih.

"Spomenika, da bi ljudje hodili po mojih starših, stricih in starih starših, ne potrebujem in ne želim, sam sem vsak dan hvaležen, da sem preživel, mnogi od mojih sorodnikov namreč niso bili te sreče. Če lahko sam kakorkoli prispevam k temu, da se podobne grozote ne bodo nikoli več ponovile, je to največ, kar bom lahko v svojem življenju naredil," je pred kratkim povedal Francisco, ki na levi roki še vedno nosi spomin na Auschwitz - številko 186650.

A LEGNEVESEBB LENDVAI NYOMDÁSZCSALÁD ÉLETE ÉS SORSA

— Írta: Dejan Süc —

Balkányi Ernő (1870–1939) nevét jól ismerik mindazok, akik egy kicsit is foglalkoztak városunk sokszínű történelmével és kulturális örökségével.

A férfiú, aki az egykori felvidéki Berkiből – ma Rokycany – valószínűleg 1896-ban költözött Alsólendva térségébe, a Lendva-hegy alatti városban azonnal felismerté a nyomdászatban rejlő lehetőségeket. A többi már Lendva legmagasabb történelmének része abból az időből, amikor virágzó kulturális élet zajlott itt elsősorban annak a polgári ré-

tégnek köszönhetően, amely a századfordulón a tevékenységével teljesen megváltoztatta az akkori Magyar Királyság nyugati részében fekvő város arculatát és mindennapi életét.

Balkányi Ernest (azaz Ernő) Balkányi Bernát (1837–1900) és Rosenberg Antónia (1843–1903) zsidó családjában a nyolc gyermek egyike volt. Az édesapja, Bernát a 19. század végén a pancsovai (ma Szerbia, Pančevo) vasúti határállomás főnöke volt, majd később feleségével, Antóniával elköltözött, és az orsovai (ma Románia, Orșova) vasúti határállomás főnökeként dolgozott. A gyerekek szétszéledtek az Osztrák-Magyar Monarchia területén, hárman a felvidéki Kassa (Košice) környékén

maradtak, Ödön és felesége Belgrádban, Ernő pedig nejevel, a keszthelyi születésű Mayer Dórával (1872–1944) Alsólendván telepedett le, ahol megvásárolta Bogdán József nyomdáját.

Az alsólendvai Balkányi nyomda 1898-ban kezdte meg működését, majd tevékenységét kiterjesztette Muraszombatra is, ahol a nyomdát Balkányi egykori tanítványa, Hahn Izidor vezette. A Balkányi nyomdában látta meg a napvilágot Alsólendva összes jelentősebb nyomtatványa, az újságok mellett Balkányi ugyanis könyveket is nyomtatott. Igaz, nem csak tevékenysége, hanem Balkányi magánélete is igencsak színes volt.

1899-ben Alsólendván született meg elsőszülött fia, **Lajos**, majd három

év múlva annak öccse, **Elek**. A családi nyomda, ahol a mesterséget a két fiú is kitanulta, nagyobb fennakadások nélkül, a sorsdöntő 1920-as évig működött, amikor Alsólendva szélesebb térsége az újonnan létrehozott Szerb–Horvát–Szlovén Királysághoz került. Az új hatóságoknak az új államhoz csatolt Alsólendvai járásban élő magyar zsidóság iránti viszonya nem hagyott egyéb lehetőséget, mint hogy nyomdászai tudásukkal felvértezve a két testvér elhagyja Alsólendvát és elinduljanak Dél-Amerikába. A 20-as évek végén mindketten visszatértek Alsólendvára.

Francisco Balkányi, Balkányi Lajos fia egy beszélgetés során lejegyezte, hogy apai nagyszülei, tehát Ernő és Dóra igencsak hiányolták édesapját, és kérték, jöjjön vissza. Édesapja szót fogadott, így feleségével és az uruguayi Montevideóban 1928-ban született, akkor egyéves Franciscóval hajóra szállt és visszatért Európába. Visszatérve Lajos nyomdát nyitott Csáktornyan, Elek pedig fokozatosan átvette édesapja munkáját Alsólendván, és miután édesapja

1939. február 1-jén elhunyt, ő vezette az alsólendvai nyomdát. Elek élettörténete, miután 1944 áprilisától feleségével rejtőzködve éltek, csak néhány nappal a felszabadítás előtt, 1945. március 31-én a radikális antiszemita nyilaskeresztesek lövésével ért tragikus véget. Így, noha a haláltábor elől sikerült megmenekülnie, Elek a szülőföldjén lett a második világháború áldozata.

Bátyjához, Lajoshoz, aki családjával Csáktornyan élt, 1944. április 26-án koptak be a Gestapo helyi csatlósai, és a többi muravidéki és muraközi zsidóhoz hasonlóan, akiket április végén, illetve május elején a koncentrációs táborokba deportáltak, a csáktornyai Balkányi család tagjait is elhurcolták. Az édesapát, Lajost és fiát, Franciscót Auschwitzba, édesanyjukat, Etát pedig egy közelebbi koncentrációs táborba szállították. Az egyetlen bizonyíték, hogy Lajos felesége még életben van, a tőle érkezett levelek voltak. Túlélését mindenekelőtt annak köszönhetette, hogy a táborban a gázkamrába vezényelt zsidók ruháival megvesztegette az egyik nácit.

„Nem volt mit ennem, és éjszaka, amikor az örök elaludtak, elsettenkedtem a szemeteskosarakhoz, és kiszédtem a náci által otthagytott krumplihéjat. Így tudtam túlélni, meg azért, mert tizenhat éves korom ellenére megszoktam a kemény munkát” – írta Francisco Balkányi az egyik hozzám intézett levelében.

A szovjet alakulatok előrenyomulásával a németek megkezdték a megszállt területek elhagyását, a táborlakókat pedig a „halálmenetbe” küldték, amit többségük a hideg tél és a hideg miatt nem élt túl. Lajos, Balkányi édesapja rossz egészségügyi állapota miatt Auschwitzban maradt, és Franciscónak azt mondták, hogy meg fogják gyilkolni. Franciscót és a halálmenet többi túlélőjét pedig szénszállító vagonokba vezényelték és a németországi Buchenwald táborába szállították. *„Ahogy addig számtalanszor, újra a halállal néztem szembe. Hogy meg ne fagyjak, a zsidók tetemeivel takaróztam. A vagonokkal odaszállított több mint kétszáz ember közül csupán mintegy húszan éltük túl.”*

1945 áprilisában az amerikaiak felszabadították Buchenwaldot. *„A táborban töltött idő alatt 80 kilóról 42-re fogytam. Ha az amerikaiak még két hetet késnek, már nem bírtam volna ki.”* A felszabadulás után Francisco visszatért Csáktornyára, ahol valamilyen csoda folytán a szülei fogadták. Pénz nélkül így a háborúban lerombolt Európából a család 1948-ban visszatért Uruguayba.

A ma Brazíliában, Sao Paulóban élő **Francisco Balkányi** a lendvai Balkányi nyomdászdinasztia egyetlen vérszerinti leszármazottja és túlélője. 2017-ben történt, hogy Francisco ajtaján bekopogott egy másik neves lendvai személyiség, és pedig **Mirko Eppinger**, a téglagyár, a malom és a Korona szálló egykori tulajdonosának, Eppinger Sámuelnek az unokája, és ezzel megtörtént a két legnevesebb lendvai zsidó család leszármazottjai közötti, az elmúlt néhány évtizedben is egyedülálló találkozás.

„Nincs szükségem emlékműre, hogy az emberek a szüleimen, a nagybácsijaimon és a nagyszüleimen tapossanak, minden nap hálás vagyok a sorsnak, hogy túléltem, a rokonaim közül nagyon soknak nem volt ilyen szerencséje. És ha rajtam múlik, megteszek mindent, hogy ilyen szörnyűségek soha többé ne ismétlődjenek meg” – mondta nemrég Francisco, aki bal karján még mindig hordozza az auschwitzi 186650-es számot.

MIRKO EPPINGER ÉS FRANCISCO BALKÁNYI 2017-BEN SAO PAULÓBAN
MIRKO EPPINGER TER FRANCISCO BALKÁNYI LETA 2017 V SAO PAULU

(osebni arhiv Dejan Süč/ Dejan Süč archívuma)

OBČINA LENDAVA OBELEŽILA 25. OBLETNICO USTANOVITVE

— Piše: Boštjan Kelenc —

Občina Lendava, kakor tudi številne druge občine, je dne 4. oktobra 2019 obeležila 25. obletnico ustanovitve. Večina slovenskih občin je bila ustanovljenih 4. oktobra 1994, ko je stopil v veljavo Zakon o ustanovitvi občin ter o določitvi njihovih območij, ki je bil kasneje še nekajkrat dopolnjen oziroma spremenjen.

Kratek zgodovinski pregled

Lokalna samouprava in z njo občine, ki so bile na Slovenskem uveljavljene že od 19. stoletja, so bile ukinjene z uvedbo t. i. komunalnega sistema leta 1955. V tem sistemu je bila občina oziroma komuna državna oblastna in hkrati samoupravna lokalna skupnost z veliko večjim poudarkom na izvrševanju republiških in zveznih predpisov. Poudarek na lokalni samoupravi pa je bil vedno manjši, saj je zaradi izvrševanja državne zakonodaje lokalna samouprava izginjala. Občina je opravljala vse javne naloge na svojem območju, ne glede na to, če je šlo za naloge lokalnega ali državnega pomena. Prave lokalne zadeve so se pa pogosto prelagale na krajevne skupnosti. Ko so se v srednji in vzhodni Evropi začeli rušiti komunistični režimi, ki so tem deželam vladali desetletja, je bila volja ljudstva, da na novo vzpostavi resnično lokalno samoupravo.

Temeljni predpisi za delovanje lokalne samouprave

Reforma lokalne samouprave na Slovenskem se je začela s sprejemom ustave neodvisne in samostojne Slovenije leta 1991. Osamosvojitve Slovenije in uvedba parlamentarne demokracije je pomenila korak naprej tudi z vidika razvoja lokalne samouprave. Pravica do lokalne samouprave je zapisana že v splošnih določbah ustave. S tem država priznava avtonomijo lokalnih skupnosti in daje prebivalcem na njihovem območju možnost, da lokalno samoupravo tudi izvršujejo.

Na oblikovanje položaja nove lokalne samouprave v Sloveniji je imela velik vpliv tudi Evropska listina lokalne samouprave, ki na nek način pomeni prizadevanje za to, da nova Evropa ne bi slonela le na delitvi suverenosti med evropskimi institucijami in državnimi oblastmi nacionalnih držav, ampak tudi na federalnih članicah, evropskih regijah ter notranji regionalizaciji, na občinah, soseskah, družinah ter posameznikih. Državni zbor je Zakon o ratifikaciji Evropske listine lokalne samouprave sprejel leta 1996.

V sodobnih demokratičnih državah je odnos med državo in samoupravno lokalno skupnostjo opredeljen z zakonom. Določbe v ustavi so predstavljale le temelje za nadaljnje urejanje področja lokalne samouprave. Za ponovno uvedbo lokalne

samouprave je bilo sprejetih več zakonov, ki so opredeljevali določene naloge oziroma pristojnosti občin. Temeljni zakon pa predstavlja Zakon o lokalni samoupravi.

Pristojnosti občin

Izhodišče za reformo lokalne samouprave v Sloveniji je bila jasna razmejitev pristojnosti med občinami in državo, ki jih na lokalni ravni načeloma izvajajo upravne enote. To vprašanje smo v novi državi uredili tako, da smo občinam v izvirno pristojnost dodelili vse tiste naloge, ki so bistvenega pomena za življenje in delo ljudi na območju lokalne skupnosti. S tem se te naloge tudi učinkoviteje izvajajo, kot bi se preko državnih organov. Občine so tako počasi začele pridobivati svoje jasne pristojnosti. Konkretno pristojnosti občin pa opredeljuje Zakon o lokalni samoupravi ter področna zakonodaja.

Tradicionalne naloge občine se nanašajo predvsem na področja, kot so urejanje komunalnega gospodarstva, socialno življenje (osnovno šolstvo, vzgoja, zdravstveno varstvo, socialno varstvo), prostorsko načrtovanje, varstvo okolja in varstvo pred naravnimi nesrečami, skrb za lokalno infrastrukturo, gospodarjenje z občinskim premoženjem ipd.

Glasiló Občine Lendava

Odgovorna urednica: Aleksandra Kozak. Uredniški odbor: Aleksandra Sarjaš, Martina Bukovec, Marjan Drvarič, Tanja Šimonka in Tatjana Györköš Litrop. Prevod: Kadencia d.o.o. Lektoriranje: Olga Paušič (slovenščina), Nándor Böröcz (madžarščina). Oblikovanje: GRAFOP, Peter Orban s.p. Izdaja: Občina Lendava - Lendva Község, Glavna ulica 20, 9220 Lendava, tel.: (02) 57 72 500, faks: (02) 57 72 509, e-pošta: obcina@lendava.si. Tisk: Tiskarna S-tisk d.o.o., Beltinci. Izhaja v nakladi 4.300 izvodov. Vsako gospodinjstvo v občini prejme en brezplačen izvod.

Lendva Község közleménye

Felelős szerkesztő: Aleksandra Kozak. Szerkesztőbizottság: Aleksandra Sarjaš, Martina Bukovec, Marjan Drvarič, Tanja Šimonka és Tatjana Györköš Litrop. Fordítás: Kadencia d.o.o. Lektorálás: Böröcz Nándor (magyar), Olga Paušič (szlovén). Grafikai tervezés: GRAFOP, Peter Orban s.p. Kiadja Lendva Község - Občina Lendava, Fő utca 20, 9220 Lendva, tel.: (02) 57 72 500, fax: (02) 57 72 509, e-mail: obcina@lendava.si. Nyomda: Tiskarna S-tisk d.o.o., Beltinci. Megjelenik 4.300 példányban. A község minden háztartása díjmentesen kapja.

 www.lendava.si

Viz/írás: Gyula Héry - Panoráma Drinje Lendave október 1907/Héry Gyula: Lendava 1900i kinti (GML)

LENDVA KÖZSÉG MEGALAPÍTÁSÁNAK 25. ÉVFORDULÓJÁT ÜNNEPELTE

— Írta: Boštjan Kelenc —

Lendva Község számos egyéb község mellett 2019. október 4-én ünnepelte megalapításának 25. évfordulóját. A szlovén községek többsége 1994. október 4-én alakult meg, amikor érvénybe lépett „A községek megalapításáról és területeik kijelöléséről” szóló törvény, amely a későbbiekben több módosítást is megért.

Rövid történelmi áttekintés

Szlovénia területén már a 19. század folyamán létező helyi önkormányzatok és községek formáját 1955-ben az úgynevezett közösségi rendszer bevezetése szüntette meg. Ebben a rendszerben a község, illetve a község egyben államhatalmi és helyi önkormányzati szervezet is volt, amelyben a köztársasági és a szövetségi jogszabályok megvalósítása került előtérbe. A helyi önkormányzatokra fektetett hangsúly egyre csökkent, hiszen az állami jogszabályok megvalósítása miatt a helyi önkormányzás hanyatlott. A község a területén ellátta a közfeladatokat, tekintet nélkül arra, hogy helyi vagy állami jelentőségű feladatokról volt szó. A helyi jellegű közzjogi feladatok megvalósítása pedig gyakran a helyi közösségekre hárult. Amikor Közép- és Kelet-Európában bukásnak indult az évtizedeken át uralkodó kommunista rendszer, a nép akarata volt, hogy újra megalakuljanak a valódi helyi önkormányzatok.

A helyi önkormányzatok működését biztosító alapvető jogszabályok

A helyi önkormányzati rendszer reformja Szlovéniában a független és önálló szlovén állam Alkotmányának elfogadásával 1991-ben kezdődött. Szlovénia önállósulása és a parlamentáris demokratikus rendszer bevezetése újabb lépést jelentett a helyi önkormányzati rendszer fejlődésében is. A helyi önkormányzatok jogosultságát már az Alkotmány általános rendelkezései is tartalmazzák. Ezzel az állam elismeri a helyi önkormányzatok

Vir / Irás: Razglednica iz leta 1910 / Képeslap 1910-ből (Arhiv GML / GML arhivuma)

autonómiáját, a területén élő lakosságnak pedig megadja a lehetőséget, hogy a helyi önkormányzást meg is valósítsa.

Szlovéniában az új helyi önkormányzati rendszer helyzetének kialakulására nagy hatással volt a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája is, ami bizonyos formában azt a törekvést fogalmazza meg, hogy az új Európa ne csak az európai intézmények és a nemzetállamok közötti szuverenitás-megosztáson, hanem a szövetségi tagállamok, az európai régiók és a belső regionalizáció, a községek, a lakónegyedek, a családok és az egyének együttműködésén alapuljon. Az országgyűlés a Helyi Önkormányzatok Európai Chartája megerősítéséről szóló törvényt 1996-ban fogadta el.

A korszerű demokratikus országokban az állam és a helyi önkormányzati közösségek közötti viszonyt a törvény szabályozza. Az Alkotmány rendelkezései valójában csak alapul szolgáltak a helyi önkormányzati rendszer további kialakításához. A helyi önkormányzati rendszer létrehozása, módosítása érdekében több törvényt fogadtak el, amelyek a községek eredeti feladatait, illetve hatásköreit határozták meg. Az alapvető jogszabály ehhez a helyi önkormányzatokról szóló törvény.

A községek hatásköre

A szlovéniai helyi önkormányzati rendszer reformjának kiindulópontja a községek és az állam közötti hatáskörök egyértelmű elkülönítésének meghatározása volt, az átruházott állami feladatokat ugyanis helyi szinten elvileg a közigazgatási hivatalok látják el. Ezt a kérdést az új államban úgy rendeztük, hogy a községek alapvető hatáskörébe rendeltük azokat a feladatokat, amelyek a községek területén jelentősen befolyásolják az emberek életét és tevékenységét. Ezáltal a feladatok megvalósítása is hatékonyabb, mint ha ezeket az állami szervek közvetítésével valósítanák meg. A községek így fokozatosan megkapták egyértelmű hatásköreiket. A községek konkrét hatásköreit pedig a helyi önkormányzatokról szóló törvény és az ágazati jogszabályok határozzák meg.

A községek hagyományos feladatai főképp a következő területekre vonatkoznak: kommunális terület, a társadalmi élet (általános oktatás, nevelés, egészségvédelem, szociális biztonság), területrendezés, környezetvédelem és katasztrófavédelem, a helyi infrastruktúráról való gondoskodás, a községi vagyongazdálkodás stb.

OSEBA JE POZABLJENA LE, ČE JE POZABLJENO NJENO IME

— Piše: Aleksandra Sarjaš —

V Lendavi na Glavni ulici smo sredi septembra v pločnike pred nekdanjimi domovanji treh judovskih družin umestili kamne spotikavce, tlakovce spomina, in člane družin tako na simboličen način vrnili na ulice našega mesta.

Številke in podatki o holokavstu pogosto izzvenijo kot suhoparna dejstva, v katerih se izgubijo tragične zgodbe 6 milijonov posameznikov in njihovih družin, ki jim želimo z gestami, kot je polaganje tlakovcev spomina, povrniti imena, obraze in življenjske usode. V duhu prizadevanj za ohranjanje zgodovinskega spomina na holokavst, a obenem tudi kot poklon ljudem, ki so kot posamezniki in skupnost dali našemu mestu neprecenljiv prispevek in pečat ter nam zapustili trajne in neizbrisljive sledi, se želimo tudi v Lendavi ustrezno pokloniti.

Polaganje tlakovcev spomina ali kamnov spotikavcev je umetniški projekt **Gunterja Demniga** iz Nemčije, v Sloveniji pa polaganje koordinirata Judovski kulturni center Ljubljana, ki ga vodi Robert Waltl, in Center judovske kulturne dediščine Sinagoga Maribor, ki ga vodi Boris Hajdinjak. Gre za spominsko obeležje v

obliki kamnitega tlakovca, prevlečenega s slojem medenine, v katerega so vgravidirani osebni podatki posamezne žrtve.

»O žrtvah totalitarnih režimov smo tukaj v Lendavi govorili že konec avgusta, ko je predsednik republike Borut Pahor gospodu Borisu Hajdinjaku predal listino o častnem pokroviteljstvu nad projektom polaganja tlakovcev spomina, ki daje težko predstavljeni tragičnosti druge svetovne vojne konkretna imena in konkretne usode prav pred njihova zadnja domovanja,«

je v svojem nagovoru na slovesnem uvodu pred Mestno hišo povedal župan Občine Lendava Janez Magyar in se ob

tem ozrl tudi na tragično usodo judovske skupnosti v Lendavi.

Prvi tlakovec je z avtorjem projekta Gunterjem Demnigom položil župan Janez Magyar, pri umestitvi tlakovcev spomina pa so sodelovali tudi sorodniki gospe Elizabete Balkányi, predstavniki judovskih skupnosti iz Slovenije, Hrvaške in Madžarske ter poznavalci judovske kulturne dediščine v Lendavi in Pomurju. Slovesnosti in polaganja tlakovec spomina se je udeležil rabin Ariel Haddad, pristojen za Slovenijo, in se poklonil žrtvam, molitve za umrle pa je odpel glavni kantor sinagoge iz Berlina Isidoro Abramovicz.

Ker je Lendava na dvojezičnem območju, je vsaka oseba dobila dva tlakovca, enega s slovenskim in enega z madžarskim napisom. Na Glavni ulici 13 so položili tlakovce Ludviku, Magdi in Liviji Blau, na Glavni ulici 46 Dori, Aleksandru in Elizabeti Balkányi, na Glavni ulici 68 še Rozi, Josipu, Tomislavu in Veri Schwarz.

Spominska pokrajina nekdanje lendavske judovske skupnosti je s polaganjem kamnov spotikavcev, tlakovcev spomina tako še bogatejša. Mnogo identifikacijskih točk nekdanje prisotnosti in življenja Judov v Lendavi nas zavezuje k negovanju zgodovinskega spomina na skupnost in njene posameznike, ki so bili ključni tvorci zanimivih in vznemir-

ljivih zgodb, ki sooblikujejo identiteto Lendave in tvorijo zgodbo njene žlahtne preteklosti.

Predstavitve oseb,
ki smo se jim poklonili, si lahko
preberete na spletni strani
Občine Lendava
(www.lendava.si) pri napovedi
dogodka med novicami.

— Spomin na žrtve vseh totalitarnih režimov

Na predvečer evropskega dneva spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov, ki ga obeležujemo

23. avgusta, je Občina Lendava pripravila spominsko pietetno slovesnost, katere se je udeležil tudi predsednik Republike Slovenije **Borut Pahor**.

Pred pietetno slovesnostjo je predsednik republike položil venec k spomeniku žrtvam v Spominskem parku pri Dvojezični osnovni šoli I Lendava. Polaganje venca so spremljali gospa Erika Fürst, edina še živeča Judinja iz Prekmurja, ki je preživela holokavst, gospod József Biró, interniranec v Hrastovcu, in gospod Alojz Voščun, predsednik Društva izgnancev Slovenije - koordinacijski odbor Petišovci-Benica Pinca, ki je zastopal internirance madžarskega Sarvarja.

Na slovesnosti v Muzeju meščanstva, tiskarstva in dežnikarstva je župan

Janez Magyar v pozdravnem nagovoru poudaril, da se žal zgodovinske lekcije, iz katerih se očitno nismo dovolj naučili, vedno znova ponavljajo, prav zato je vedenje in ohranjanje zgodovinskega spomina tako pomembno in neprecenljivo.

Predsednik Pahor je ob tej priložnosti podelil listino o prevzemu častnega pokroviteljstva nad umetniškim projektom Tlakovci spomina v Sloveniji in dejal, da obeležuje Evropa 23. avgusta dan spomina na žrtve vseh totalitarnih in avtoritarnih režimov z namenom, da bi gojili vzdušje sožitja med ljudmi.

Foto/fotó: Tomaž Galič

„EGY EMBERT CSAK AKKOR FELEDNEK, HA NEVE FELEDÉSBE MERÜLT”

— Írta: Aleksandra Sarjaš —

Lendva főutcáján szeptemberben botlatóköveket, azaz macskakövekre rögzített emléktáblákat helyeztünk el a járdába süllyesztve három zsidó család egykori otthona előtt, jelképesen így visszahozva őket városunkba.

A holokauszt számai és adatai gyakran csak szárazon kopognak, és alig mutat-

nak valamit a 6 millió ember és családjaik tragikus történetéből. Ezekkel az emlékövekkel próbáljuk felidézni nevüket, arcukat, sorsukat. Ezzel fejezzük ki törekvésünket a holokauszt történelmi emlékének megőrzésére és egyben fejet hajtunk azon lendvaiak előtt, akik egyénenként és közösségként is felbecsülhetetlen értékekkel járultak hozzá városunk fejlődéséhez, kitörölhetetlen nyomokat hagyva itt.

A botlatókövek **Gunter Demnig** német szobrász alkotásai. Szlovéniában a

ljubljanai Zsidó Kulturális Központ (vezetője Robert Waltl) és a maribori zsinagóga Zsidó Kulturális Örökség Központja (vezetője Boris Hajdinjak) koordinálja az elhelyezésüket. A botlatókő járdába süllyesztett macskakő, amelynek tetejére réz emléktábla került az áldozat belevázolt személyes adataival.

„Itt, Lendván augusztus végén már beszélünk a totalitárius rendszerek áldozatairól, amikor Borut Pahor köztársasági elnök Boris Hajdinjak úrnak átadta a má-

sodik világháború nehezen elképzelhető tragikusságát konkrét nevekkal és sorsokkal felidéző, az áldozatok utolsó lakhelye előtt elhelyezett botlatókövek projektje feletti védnökségéről szóló okiratot” – mondta Magyar Janez, Lendva Község polgármestere a Városháza előtt elmondott beszédében, amelyben szólt a lendvai zsidó közösség tragikus sorsáról is.

Az első botlatókövet Magyar Janez polgármester helyezte el a projekt szellemi szerzőjével, Gunter Demnig úrral közösen. A kövek elhelyezésénél Balkányi Elizabet asszony rokonai, a szlovéniai, horvátországi és magyarországi zsidó közösségek képviselői, valamint Lendva és a Muravidék zsidó kulturális örökségének jeles ismerői is jelen voltak. A szertartáson és a kövek elhelyezésén részt vett és az áldozatok előtt fejet hajtott Szlovénia rabbija, Ariel Haddad, a gyászimát pedig a berlini zsinagóga főkántora, Isidoro Abramovicz énekelte.

Mivel Lendva kétnyelvű terület, minden áldozat két botlatókövet kapott – egyet szlovén és egyet magyar felirattal. A Fő utca 13. szám alatt a botlatókövet Blau Lajos, Magdi és Livia, a 46. szám alatt Balkányi Dóra, Alexander és Elizabet, a 68. szám alatt Schwarz Róza, Josip, Tomislav és Vera kapta.

Lendva egykori zsidó közösségének emlékképét gazdagítják az elhelyezett kövek. A zsidók lendvai jelenlétének és életének azonosító pontjai arra köteleznek bennünket, hogy ápoljuk a Lendva identitását és nemes múltjának történetét alakító szívszorító történetek közösségi és egyéni kulcsszereplőinek történelmi emlékét.

Lendva Község honlapján az eseményről szóló hírek között bemutatjuk azokat a személyeket, akik előtt fejet hajtottunk: www.lendava.si

— Emlékezés minden totalitárius rendszer áldozataira

A totalitárius és tekintélyelvű rendszerek áldozatainak augusztus 23-i európai napjának előestéjén Lendva Község kegyeleti megemlékezést tartott, amelyen **Borut Pahor** köztársasági elnök is részt vett.

Az ünnepélyes megemlékezés során köztársasági elnökünk koszorút helyezett el az áldozatok emlékművénél az 1. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola mellett található Emlékparkban. A koszorúzáson megjelent Fürst Erika, a holokauszt egyetlen muravidéki túlélője, Bíró József hrastoveci internált és Alojz Voščun, a Szlovén Üldözöttek Egyesülete Petesháza–Benica–Pincei Koordinációs Bizottságának elnöke, aki a Sárvarra internáltakat képviselte.

A polgárosodás, nyomdászat és ernyőgyártás múzeumában tartott megemlékezésen Magyar Janez polgármester elmondta, hogy a történelmi leckék sajnos megismétlődnek, ha nem tanulunk belőlük, ezért olyan felbecsülhetetlenül fontos a történelmi emlékezet megőrzése.

Ez alkalmából az elnök átadta a botlatókövek elhelyezésének projektje feletti védnökségéről szóló okiratot, kiemelve, hogy augusztus 23-án Európa azért emlékezik minden totalitárius és tekintélyelvű rendszer áldozataira, hogy ezzel is ápolja és fenntartsa az emberek békés együttélésének légkörét.

Foto/fotó: Tomaž Galič

LENDAVA PREJELA MEDNARODNO NAGRADO ZA SPODBUJANJE PODJETNIŠTVA

— *Piše: Aleksandra Sarjaš* —

Od 16. do 19. oktobra je potekal v Severni Makedoniji **Svetovni kongres podjetništva**, na katerem so spregovorili številni strokovnjaki s področja podjetništva in gospodarstva. Sočasno s kongresom pa je potekala tudi podelitev nagrad Globallocal; nagrade podeljujejo za ustvarjanje spodbudnega okolja za razvoj podjetništva v srednji in jugovzhodni Evropi ter nagrade za najboljše investicije, ki prispevajo k razvoju.

Na slavnostni večerji v Skopju je nagrado Globallocal za ustvarjanje spodbudnega okolja za razvoj podjetništva v srednji in jugovzhodni Evropi prejela tudi Občina Lendava, in sicer v kategoriji najboljše lokalne skupnosti za leto 2019. Nagrado je prevzel župan Občine Lendava Janez Magyar, podelitve pa se je udeležil tudi Rok Petje iz Zavoda za turizem in razvoj Lendava.

Nagrada je potrditev ambiciozno načrtane vizije razvoja občine Lendava, ki temelji na razvoju trajnostnega in okolju prijaznega gospodarstva s poudarkom na

razvoju turizma. Občina Lendava se namreč zaveda, da je prav gospodarstvo tisto, ki je generator razvoja lokalnega okolja, zato omenjeno področje podpira s številnimi ukrepi za razvoj stimulatívne gospodarstvenega okolja. Med ukrepi so razvoj industrijsko poslovne cone, komunalno opremljanje zemljišč, razvoj transportne infrastrukture ter razpisi in spodbude za podjetja. Hkrati pa je Lendava tudi pomembno izvozno okno za slovenska podjetja, saj je občina z mejnim stikom z Madžarsko in Hrvaško.

Foto: Občina Lendava

LENDVA NEMZETKÖZI VÁLLALKOZÁSFEJLESZTÉSI DÍJAT NYERT

— *Írta: Aleksandra Sarjaš* —

Október 16-a és 19-e között számos neves vállalkozási és gazdasági szakértő részvételével Észak-Macedóniában tartották meg a **Vállalkozások Világkongresszusát**. Az eseménnyel párhuzamosan zajlott a Globallocal-díjak kiosztása, amelyeket Közép- és Délkelet-Európa vállalkozásbarát térségeinek, illetve a fejlődést ösztönző leghatékonyabb beruházásoknak ítélnék oda.

A Szkopjében szervezett díszvacson a közép- és délkelet-európai vállal-

kozásbarát térségek kialakításáért járó díjat a 2019-es év legjobb helyi közössége kategóriában mások mellett Lendva Községnek is odaítélték. A díjat Magyar Janez, Lendva Község polgármestere vette át, a díjkiosztáson pedig részt vett Rok Petje is a Lendvai Idegenforgalmi és Fejlesztési Intézettől.

A díj elsősorban Lendva Község ambiciózus fenntartható és környezetbarát gazdaságfejlesztési jövőképeinek szól, amelyek középpontjában az idegenforgalom áll. Lendva Község ugyanis tudatában van annak, hogy a helyi környezet

fejlesztésének alapja a gazdaság, így számos intézkedéssel, többek között ipari-üzleti övezet kialakításával, közművesített telkekkel, a szállítási infrastruktúra fejlesztésével, valamint pályázatokkal és a vállalkozások ösztönzésével segíti a vállalkozásokat támogató gazdasági környezet kialakítását. Magyarország és Horvátország közötti földrajzi fekvésével pedig Lendva Község fontos exportkapu a szlovén vállalkozások számára is.

Fotó: Lendva Község

INVESTICIJE

— Piše: Aleksandra Sarjaš —

Foto: Tomaž Galič

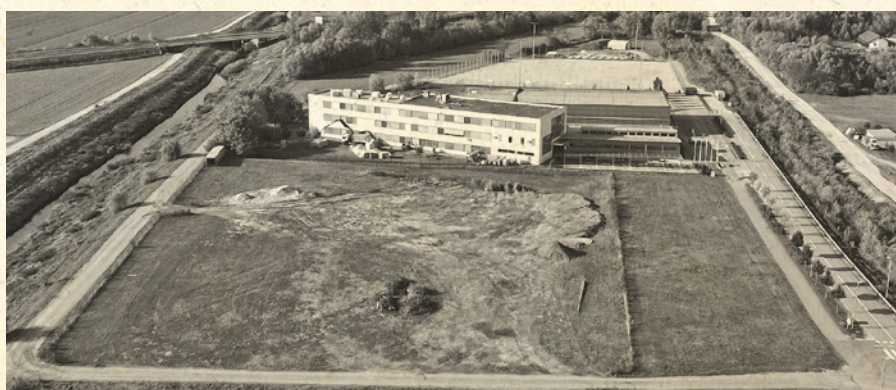
Ministrstva za okolje in prostor RS v višini 73.817,37 evrov. Ob tej sanaciji bo na tem delu občina zaradi boljše pretočnosti prometa razširila cestišče in uredi-

Ureditev kolesarske in pešpoti v mestu Lendava

Od središča mesta do Slomškovega naselja ob Kobiljskem potoku poteka izgradnja kolesarske in pešpoti v skupni dolžini 1040 metrov. Občina Lendava financira projekt iz razpisa za sofinanciranje ukrepov trajnostne mobilnosti Ministrstva za infrastrukturo RS; tem ukrepom v občini sledimo tudi s celostno prometno strategijo. Vrednost investicije je 323.665,48 evrov, zaključek del pa je predviden sredi novembra 2019. Ureditev kolesarske in pešpoti zajema izvedbo ločene steze za kolesarje in pešce, postavitev urbane opreme, hortikulturno ureditev in izgradnjo kolesarskega počivališča s polnilnicami za električna kolesa.

UREJANJE KOLESARSKE IN PEŠPOTI/A KERÉKPÁR- ÉS GYALOGÚT KIALAKÍTÁSA

NOVO PARKIRIŠČE OB SREDNJI ŠOLI/AZ ÚJ PARKOLÓ A KÖZÉPISKOLÁNÁL

Novo parkirišče v Lendavi

Občina Lendava ureja ob Dvojezični srednji šoli Lendava parkirišče z 10 parkirišči za avtobuse, 81 parkirišči za osebna vozila in parkirišči za invalide. Urejene bodo tudi povezovalne ceste, Župančičeva ulica se bo tako podaljša in v tem delu bo urejena z obojestranskim pločnikom in kolesarsko stezo ter drevoredom. Vrednost investicije za ureditev parkirišča je nekaj več kot 600.000,00 evrov. V drugi fazi projekta pa so na tem območju predvidena še športna igrišča za odbojko na mivki in tenis ter fitness na prostem.

Sanacija plazišč v Lendavskih goricah

Ob cesti proti kapeli Svete trojice, pred in za gornjim pokopališčem, že od sredine septembra 2019 poteka sanacija dveh plazišč. V sklopu del bosta zgrajena dva kamnita zidova za zaščito pred nadaljnjim plazanjem. Občina Lendava je za sanacijo pridobila del sredstev od

la še sistem odvajanja padavinskih voda. V času del, ki naj bi bila zaključena do 20. novembra, velja na tem odseku popolna zapora ceste, obvoz pa je urejen z dolgovaške strani.

Gradnja nasipa na reki Muri ob naselju Benica

V sklopu projekta Čezmejno usklajeno zmanjšanje poplavne ogroženosti - Gradbeni ukrepi na porečju reke Mure se zaključuje rekonstrukcija nasipa Sveti Martin na Muri na hrvaški strani, na slovenski strani pa je začetek del načrtovan spomladi prihodnje leto. Nasip ob naselju Benica v dolžini 890 metrov naj bi dokončali predvidoma do novembra 2020. Ocena investicije znaša 1,35 milijona evrov. Direkcija RS za vode in hrvaški partner Hrvatske vode želita s tem projektom zaščititi prebivalce teh naselij in okolico pred poplavno nevarnostjo ter izboljšati pogoje bivanja in obvarovati okolje. Občina Lendava je sodelovala pri pripravi projekta, pridobivanju potrebnih zemljišč in dovoljenj za gradnjo nasipa.

REKA MURA POPLAVLJA/A MURA FOLYÓ KIÖNTÖTT

FEJLESZTÉSEK

— Írta: Aleksandra Sarjaš —

Fotó: Tomaž Galič

Kerékpáros- és gyalogút kialakítása Lendva városában

Lendván folyamatban van a városközponttól a Kebelei-patak melletti Slomšek településig vezető, mintegy 1040 méter hosszú kerékpár- és gyalogút kialakítása. Lendva Község a fejlesztést az Infrastrukturális Minisztérium fenntartható mobilitási intézkedésekre kiírt pályázatából valósítja meg, és ennek megfelelően alakítja a községi átfogó közlekedési stratégiát is. A 323.665,48 euró értékű beruházás befejezését 2019 november közepére tervezik. A kerékpár- és gyalogút kialakítása során külön kerékpárosvény és gyalogút készül városi műtárgyak elhelyezésével, virágok ültetésével, valamint e-kerékpártöltővel ellátott kerékpáros pihenőhely kialakításával.

Új parkoló Lendván

Lendva Község a Lendvai Kétnyelvű Középiskola mellett épít új parkolót, ahol 10 autóbussznak, valamint 81 személyautónak és mozgáskorlátozott személyjárművének biztosítanak parkolóhelyet. Úgyszintén kiépítik az összekötő utakat, a Župančič utcát ezzel meghosszabbítják, az új rész mellett mindkét oldalon járda és kerékpárút készül, valamint faszor szegélyezi az utat. A parkoló építésének költsége valamelyest meghaladja a 600.000 eurót. A projekt második szakaszában ezen a területen a tervek szerint

strandröplabda- és teniszpálya, valamint szabadtéri fitnesspálya építését tervezik.

A Lendva-hegyi földcsuszamlásos területek szanálása

A Szentháromság-kápolnához vezető út mellett, a felső temető előtti és fölötti szakaszon 2019 szeptember közepe óta zajlik két földcsuszamlásos terület szanálása. A munkálatok során a további csuszamlások megelőzése céljából két támfalat építenek kőből. A Területfejlesztési és Környezetvédelmi Minisztérium Lendva Községnek 73.817,37

euró támogatást biztosított a szanálásra. A beavatkozás során a könnyebb áthaladás érdekében bővítik az úttestet és kiépítik a csapadékvíz-elvezető rendszert is. A munkálatok ideje alatt – a tervek szerint ezek november 20-ig befejeződnek – az érintett útszakaszon teljes útlezárás van érvényben, a terelőutat a hosszúfalui oldalról alakították ki.

Árvízvédelmi gát építése a Murán Benice településnél

A horvát oldalon, Muraszentmárton térségében „Az árvízveszély határon átnyúló egyeztetett csökkentése – Építési intézkedések a Mura folyó vízgyűjtőjében” című projekt keretén belül hamarosan befejeződik az árvízvédelmi gát felújítása, míg a szlovén oldalon a mun-

SANACIJA PLAZIŠČA/A FÖLDCSUZAMLÁSOS TERÜLET SZANÁLÁSA

UREJANJE NOVE KOLESARSKE IN PEŠPOTI OB KOBILJSKEM POTOKU A KERÉKPÁR- ÉS GYALOGÚT KIALAKÍTÁSA A KEBELEI-PATAK MENTÉN

kálatok a tervek szerint jövő tavasszal kezdődnek. A Benice melletti 890 méter hosszú árvízvédelmi gát kiépítését 2020 novemberére tervezik. A beruházás becsült értéke 1,35 millió euró. A Szlovén Köztársaság Vízügyi Igazgatósága és a horvát vízügyi partner a projekttel az érintett települések és környékük lakóit kívánja megvédeni az árvízveszélytől, ezzel jobb életfeltételeket biztosítani számukra, közben pedig védeni a természetet is. Lendva Község a projekt előkészítésével, a szükséges területek és az árvízvédelmi gát építési engedélyének beszerzésével vett részt a projektben.

❖ FOTOPANORAMA ❖

Dan državnosti

Dan državnosti smo v občini obeležili z osrednjo slovesnostjo na letnem odru Gledališke in koncertne dvorane Lendava. V kulturnem programu so sodelovali dijaki Dvojezične srednje šole Lendava.

Foto: Tomaž Galič

Az államiság napja

Községünkben az Államiság Napja alkalmából megtartott központi ünnepi rendezvényt a lendvai Színház- és Hangversenyerem nyári színpadán szerveztük meg. Az alkalmi kultúrműsorban a Lendvai Kétnyelvű Középiskola tanulói szerepeltek.

Fotó: Tomaž Galič

Sprejem najuspešnejših učencev

Na sprejemu v Mestni hiši so se zbrali najbolj uspešni osnovnošolci občine Lendava, ki so zaključili devetletko, in odlični učenci, ki so zaključili izobraževanja na Glasbeni šoli Lendava.

Foto: Tomaž Galič

Fogadás a legjobb tanulók számára

A Városházán szervezett fogadásra a község legjobb kilencedikes végzősei és a Lendvai Zeneiskola kitűnő tanulói kaptak meghívást.

Fotó: Tomaž Galič

Podoknica pri stolpu Vinarium

Podoknica Nedeljskega pri stolpu Vinarium je bila namenjena Moniki Bači Kleiderman, predsednici Turističnega društva Dolina. Prireditev v Sloveniji prirejajo že 33 let.

Foto: Zavod za turizem in razvoj Lendava

Szerenád a Vinarium toronyban

A Nedeljski dnevnik lap szerenádja a Vinarium toronyban Bači Kleiderman Mónikának, a Völggyifalui Idegenforgalmi Egyesület elnökének szólt. Szlovéniában a rendezvénynek immár 33 éves hagyománya van.

Fotó: TFK Lendva

Zaključna prireditev vrtca Lendava – Cigidan

Predšolski otroci so se s pesmimi poslovlili od mlajših vrtčevskih prijateljev, vzgojiteljic in vrtca in s spustom balonov pred stolpom Vinarium simbolično odleteli novim dogodivščinam naproti.

Foto: Tomaž Galič

Zárórendezvény a lendvai óvodában – Cigidan

Az ősszel már iskolába induló gyerekek kedves dalokkal búcsúztak fiatalabb társaiktól, az óvónóktól és az óvodától, majd a Vinarium előtt a magasba röptetett lufikkal jelképesen szárnyaltak ők is az új kalandok felé.

Fotó: Tomaž Galič

FOTÓPANORÁMA

24. hotiški ribiški dnevi

Hotiški ribiški dnevi so skozi leta postali pomembna turistična prireditev, ki privablja obiskovalce od blizu in daleč.

Foto: Tomaž Galič

24. Hotizai Horgásznapok

Az évek alatt a Hotizai Horgásznapok olyan turisztikai rendezvényt nyújtott ki magát, amely közelről és távolról is vonzza a látogatókat.

Foto: Tomaž Galič

Zlata maša domačina Józsefa Bernada

Ob zlatem jubileju duhovništva je župan Janez Magyar podelil Józsefu Bernádu spominsko listino za njegov prispevek k razvoju in napredku občine.

Foto: Lendavainfo.com

Bernád József lelkész aranyisíjeje

Lelkészi szolgálatának aranyévfordulója kapcsán községünk fejlődéséhez való hozzájárulásának elismeréseként Magyar Janez polgármester emléklapot adományozott Bernád Józsefnek.

Foto: Lendavainfo.com

Državni praznik - združitev Prekmurja z matično domovino

Na državni proslavi pred gradom v beltinskem parku je potekala osrednja slovesnost ob 100. obletnici združitve Prekmurja z matično domovino.

Foto: Tomaž Galič

Állami ünnep - a Muravidék Szlovéniához csatolása

A Muravidék Szlovéniához csatolásának 100. évfordulója kapcsán a beltinci parkban a vár előtti téren szervezték meg az állami ünnepséget.

Foto: Tomaž Galič

Slovesnost ob prazniku sv. Štefana

19. avgusta je ob prazniku svetega Štefana potekala slavnostna spominska prireditev in polaganje vencev pri spomeniku svetega Štefana na Cerkvenem trgu.

Foto: Tomaž Galič

Szent István-napi ünnepség

Szent István ünnepének előestéjén, augusztus 19-én a Templom téren ünnepséggel és a Szent István-szobor koszorúzásával emlékeztünk.

Foto: Tomaž Galič

47. Mednarodna likovna kolonija - odlivanje v bron

Likovno kolonijo v Galeriji-Muzeju Lendava organizirajo že od leta 1973. Male plastike, ki nastajajo v okviru likovne kolonije, si boste lahko ogledali na otvoritvi razstave v mesecu novembru.

Foto: Nara Dominko

47. Nemzetközi művésztelep – bronzöntés

A Lendvai Galéria-Múzeumban 1973 óta szervezik meg a művésztelepet. Az idei alkotótelepen készült kisplasztikákat a novemberi kiállításmegnyitón mutatják be a közönségnek.

Fotó: Nara Dominko

Legenda in resnica o Hadikovi mumiji

V Muzeju meščanstva, tiskarstva in dežnikarstva so odprli razstavo z naslovom Legenda in resnica o Hadikovi mumiji. Ob odprtju pa so predstavili tudi knjigo o tej temi. Avtor razstave in knjige je dr. Zoltán Lendvai Kepe.

Foto: Tomaž Galič

Legenda és valóság a Hadik-múmiáról

A Polgárság Múzeumában szervezett kiállításon a Hadik-múmiával kapcsolatos legendákat és a valóságot kívánják bemutatni. A megnyitóval egyidőben jelent meg a Legenda és valóság a Hadik-múmiáról című könyv is. A kiállítás és a könyv szerzője dr. Lendvai Kepe Zoltán.

Fotó: Tomaž Galič

Prvi šolski dan

Počitnice so minile in znova je zazvonil šolski zvonec. Prvi šolski dan je prav poseben za najmlajše šolarje, ki so šolski prag prestopili prvič.

Foto: DOŠ Genterovci

Az első nap az iskolában

A szünidő véget ért, újra megszólalt az iskolacsengő. Az első nap az iskolában bizonyára azoknak a legizgalmasabb, akik először lépik át az iskola kapuját.

Fotó: Göntérházi KÁI

Dan srbske kulture

Srbsko kulturno društvo Jovan Jovanović Zmaj je v Gledališki in koncertni dvorani v Lendavi organiziralo Dan srbske kulture.

Foto: Rade Bakračević

A szerb kultúra napja

A Jovan Jovanović Zmaj szerb művelődési egyesület a lendvai Színház- és Hangversenyteremben szervezte meg a szerb kultúra napját.

Fotó: Rade Bakračević

Evropski teden mobilnosti

Pred Mestno hišo so ob Evropskem tednu mobilnosti cesto že tradicionalno zasedli otroci iz Vrtca Lendava ter osnovnošolci.

Foto: Tomaž Galič

Európai Mobilitás Hete

Az Európai Mobilitás Hetében a Városháza előtti úttestet már hagyományosan a lendvai óvodások és általános iskolások foglalták el.

Foto: Tomaž Galič

8. sabor hrvaške kulture v Sloveniji

Hrvaška skupnost v Sloveniji je organizirala 8. Sabor/Zbor hrvaške kulture, katerega namen je promocija hrvaške kulture, tradicije in jezika. Osrednja prireditev je bila v Gledališki in koncertni dvorani.

Foto: Občina Lendava

A szlovéniai horvát kultúra 8. találkozóját

A szlovéniai horvát közösség a Színház- és Hangversenyeremben szervezte meg a horvát kultúra 8. találkozóját, amelynek célja a horvát kultúra, hagyomány és nyelv népszerűsítése volt.

Foto: Lendva Község

Dobrodelni koncert Z glasbo do znanja

Humanitarno društvo ADRA Slovenija je v okviru programa Napolnimo Slovenijo s srečnimi otroki (NSSO) organizirala dobrodelni gospel večer. Zbrani prostovoljni prispevki so namenjeni šolskemu skladu DOŠ I Lendava.

Foto: Tomaž Galič

Zenével a tudásig – jótékonyági koncert

Az ADRA Slovenija jótékonyági szervezet a Töltsük meg Szlovéniát boldog gyerekekkel (NSSO) program keretén belül jótékonyági gospel-estet szervezett. A begyűjtött önkéntes adományokat a az 1. Számú Lendvai KÁI iskolai alapítványának adományozták.

Foto: Tomaž Galič

Vesela jesenska ulica

Vesela jesenska ulica je bila tokrat v znamenju sejma Igračijada. Otroci so imeli možnost svoje igrače, ki jih več ne potrebujejo, zamenjati za nove, ki jih bodo razveseljevale v prihodnje.

Foto: Tomaž Galič

Vidám őszi utca

Az idei vidám őszi utca a Játékcseré (Igračijada) jegyében zajlott. A gyerekek megunt játékszereiket cserélték el egymással, így mindenki új szerzeménynek örülhetett.

Foto: Tomaž Galič

ZNIŽANJE

KOMUNALNEGA PRISPEVKA V OBČINI LENDAVA

za večjo konkurenčnost lokalnega okolja

Piše:

— *Urška Lobnikar* —

Na 7. redni seji Občinskega sveta Občine Lendava julija 2019 so svetniki obravnavali in potrdili predlagano spremembo Odloka o komunalnem prispevku v Občini Lendava.

S spremembo se je znižala višina komunalnega prispevka; na ta način želi občina povečati konkurenčnost našega okolja in z zmanjšanjem stroškov investitorjem povečati investicijsko dejavnost v občini. S spremembo faktorja Cti s 16,19 na 7,20 (cestna infrastruktura) se je komunalni prispevek zmanjšal za približno 25 odstotkov.

V primeru novogradnje stanovanjske hiše na zemljišču velikosti 2149 kvadratnih metrov z uporabno površino neto 183,70 kvadratnih metrov, kjer je zagotovljena kompletna komunalna oprema s cesto, vodovodom in kanalizacijo, se tako komunalni prispevek s 3.252,77 evrov znižuje na 2.440,13 evrov.

A KOMMUNÁLIS ILLETÉK CSÖKKENTÉSE

LENDVA KÖZSÉGBEN

a helyi környezet nagyobb versenyképességéért

Írta:

— *Urška Lobnikar* —

Lendva Község Tanácsának 7. rendszeres ülésén, 2019 júliusában a tanácsstagok tárgyalták és jóváhagyták Lendva Községre vonatkozóan a kommunális illetékről szóló rendelet módosítását.

A módosítással csökkent a kommunális illeték mértéke; Lendva Község ilyen módon szeretné javítani helyi környezetünk versenyképességét, a költségek csökkentésével pedig növelni szeretné a befektetők tevékenységét a községben.

A CTI-faktor (közúti infrastruktúra) 16,19-ről 7,20-ra változtatásával

a kommunális illeték összességében mintegy 25 százalékkal csökkent.

Egy új, 183,70 négyzetméter hasznos alapterületű lakóház építése esetén egy 2.149 négyzetméteres teljes egészében közművesített (út, vízvezeték, szennyvízhálózat) telken a kommunális illeték 3.252,77 euróról 2.440,13 euróra csökken.

MISLI IN VOŠČILA,

ki so jih

PREDSTAVNIKI
KRAJEVNIH SKUPNOSTI
ZAPISALI OB 25. OBLETNICI
OBČINE LENDAVA

Vedno zaključimo dan s pozitivno mislijo. Tudi če je bilo danes težko, nas jutri čaka nova priložnost.

(KS Dolnji Lakoš)

Menim, da je turistična panoga ena od ključnih za razvoj lokalnega gospodarstva in za odpiranje novih delovnih mest v naši občini. Naloga občine je, da malim lokalnim ponudnikom, posameznikom, društvom, malim podjetnikom, nosilcem osebnih dopolnilnih dejavnosti, ki izkazujejo interes in delujejo v korist razvoja lokalnega turizma na osnovi svojih turističnih, kulturnih, ustvarjalnih dejavnosti, zagotovi dolgoročno in stabilno podporo.

(KS Čentiba)

Lendava je pestro stičišče številnih jezikov, kultur, mavričnih karakterjev, pestre zgodovine, domačnosti in topline. Ne bi pretiravali, če bi rekli, da tukaj še najzahtevnejša duša najde mir. Etnološke prireditve ji dajejo pridih brezčasnosti, kulturna in športna dejavnost pa opominjata na pomen povezanosti vseh generacij. Ob petindvajsetletnici je zato morebiti še toliko pomembneje, da se opomnimo, da smo le skupaj najboljši in da se z vzajemno pomočjo in iskrenim sodelovanjem lahko razvijamo in dosežemo napredek na vseh področjih.

(Mestna skupnost Lendava)

Zazrimo se v preteklost, bodimo hvaležni za sedanjost, a vendar ne pozabimo na prihodnost.

Iskrene čestitke ob 25-letnici l delovanja Občine Lendava! Uspesno delo in sodelovanje pri nadaljnjem delu.

(KS Gornji Lakoš)

V krajevni skupnosti Pince smo veseli, da smo lahko že 25 let del Občine Lendava. Naša občina je talilni lonec za različne kulture, narodnosti in pripadnosti; v njej vsak domačin in tujec hitro začuti medsebojno povezanost, saj smo vsi različni, a vseeno držimo skupaj in se trudimo za boljši jutri.

(KS Pince)

A HELYI KÖZÖSSÉGEK
KÉPVISELŐINEK

GONDOLATAI ÉS JÓKÍVÁNSÁGAI

LENDVA KÖZSÉG
25. ÉVFORDULÓJA KAPCSÁN

Zárjuk a napot mindig pozitív gondolatokkal. Még akkor is, ha a mai nehéz nap volt, holnap új lehetőségek várnak ránk.

(Alsólakosi HK)

Véleményem szerint községünkben az idegenforgalom kulcsfontosságú a helyi gazdaság fejlesztése és a munkahelyteremtés szempontjából. A község feladata, hogy tartós és stabil támogatást nyújtson a helyi szolgáltatóknak, egyéneknek, egyesületeknek, kisvállalkozásoknak és kiegészítő tevékenységeket folytatóknak, akik kinyilvánították ezirányú igényüket, valamint idegenforgalmi, kulturális és alkotótevékenységükkel a helyi turizmus fejlődését szolgálják.

(Csentei HK)

Lendva a nyelvek, a kultúrák, a színes egyéniségek, a gazdag történelem, az otthonosság és a melegség találkozási pontja. Akár azt is mondhatnánk, hogy itt még a legösszetettebb lélek is nyugalomra talál. A néprajzi rendezvények az időtlenség, a kulturális és sportrendezvények a nemzedékek közötti együttműködés szellemével töltik meg községünket. A huszonötödik évforduló kapcsán ezért is fontos tudatosítani, hogy csak együtt lehetünk a legjobbak, hogy minden területen csak kölcsönös támogatással és őszinte együttműködéssel fejlődhetünk.

(Lendva Városi Közösség)

„A siker jobbára azon múlik, hogy akkor is kitartunk, amikor mások már feladták.” (William Feather).

Gratulálunk Lendva Község 25 éves működéséhez. Sok sikert és együttműködést kívánunk a további munkához.

(Felsőlakosi HK)

A Pincei Helyi Közösségben öröm tölt el minket, hogy már 25 éve Lendva Községhez tartozhatunk. Községünk a különböző kultúrák és nemzetiségek olvasztótégelye, ahol minden lakó és az idegen is hamar ráérez az összetartozásra, hiszen különbözőek vagyunk, mégis összetartunk és közösen teszünk a szebb jövőért.

(Pincei HK)

Če želite biti srečni, ne bivate v preteklosti, ne skrbite za prihodnost, osredotočite se na to, da živite polno življenje v sedanjosti.

(KS Pince Marof–Benica)

V 25 letih je Občina Lendava iz malega podeželskega, obmejnega mesta postala po vsej Sloveniji prepoznavno mesto, poznajo nas tudi izven meja. Lendava je mesto, ki v marsičem prekaša primerljive kraje tako doma kot v tujini. K temu smo veliko prispevale tudi krajevne skupnosti.

(KS Trimlini)

Kdor želi doseči uspeh, mora narediti veliko malih korakov. Lahko vam povemo hvala za vse znanje, ki zagotavlja v naši skupnosti sožitje po treh pomembnih korakih: SPOŠTOVANJU, ZAUPANJU in PONOSU.

Iskrene čestitke!

(KS Petišovci)

Pred 25 leti je naša občina poudarjala sodelovanje in odprtost do sosedov, saj je imenovala Lendavo »privlačno središče treh držav«.

Tako kot modra in zelena barva na lendavskem grbu govorita o sobivanju ljudi, tako želimo tudi v prihodnje živeti spoštljivo v medsebojnem razumevanju vseh krajanov in v prizadevanju za ohranitev naše krajine, ljudi in miru.

(KS Gorice pri Lendavi)

Četrto stoletja je minilo. Tudi prej smo Hotizani živeli v Občini Lendava, vendar veliko večji.

- Smo kaj pridobili, imamo za kaj praznovati?
  - Seveda imamo!
  - Na veliko področjih se vidita napredek in razvoj.
  - Bi bilo lahko še boljše?
  - Seveda bi!
  - »Smo del Občine Lendava?« se dostikrat sprašujemo.
  - Seveda smo!
  - Nekoč davno so rekli: kakor si postelješ, tako spiš.
- Vsem občankam in občanom Občine Lendava čestitamo ob 25-letnici ustanovitve Občine Lendava in vse dobro.*

(KS Hotiza)

Občini Lendava čestitamo za njeno 25. obletnico delovanja. Čestitamo ji za uspešen razvoj mesta Lendava in vseh 22 naselij, ki prav tako predstavljajo pomemben del občine. Čestitamo ji za ves trud, ki ga je vložila v uspešno sobivanje krajanov različnih narodnosti. *Želimo ji še dalje veliko uspehov na poti do 50. obletnice.*

(KS Kapca)

Ha boldogok akarunk lenni, ne a múltban éljünk, ne a jövőért aggódjunk, hanem a mában éljünk teljes életet.

(Pincemajor–Benicei HK)

Az elmúlt 25 évben Lendva a vidéki, határmenti kisvárosból Szlovénia-szerte és a határain túl is ismert várossá nőtte ki magát, amely sok mindenben túlszárnyalja a hasonló hazai és külföldi településeket. És ehhez a helyi közösségek is nagymértékben hozzájárultak.

(Hármasmalmi HK)

A sikerhez számtalan kis lépés vezet. Köszönjük mindazt a tudást, amely közösségünkben a békés együttélés pillérét alkotja... TISZTELET, BIZALOM, BÜSZKESÉG...

Szívből gratulálunk!

(Petesházi HK)

25 évvel ezelőtt községünk a szomszédokkal való együttműködés és nyitottság elvét hangsúlyozta, és Lendvát a három ország „vonzó központjának” nevezte.

A Lendva címerében látható kék és zöld szín a békés együttélést hirdeti, így a jövőben is egymást tiszteletben tartva és megértéssel kívánunk élni, hogy fennmaradjon ez a vidék, az emberek és a béke.

(Lendvahegyi HK)

Negyed évszázad telt el. Mi, hotizaiak korábban is Lendva Községben éltünk, noha akkor nagyobb volt.

- Vannak-e eredmények, van-e mit ünnepelnünk?
- Természetesen van!
- A fejlődés, a haladás számos területen tapasztalható.
- Jobb is lehetne?
- Természetesen!
- Gyakran feltesszük magunknak a kérdést, Lendva Község része vagyunk-e?
- Természetesen igen!
- Annak idején azt tartották: ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát.

Lendva Község minden polgárának gratulálunk és minden jót kívánunk Lendva Község megalapításának 25. évfordulója alkalmából.

(Hotizai HK)

Fennállása 25. évfordulója alkalmából gratulálunk Lendva Községnek. Gratulálunk a város és a község fontos részét képező 22 település sikeres fejlesztéséhez. Gratulálunk mindazért, amit a különböző nemzetiségű lakosok békés együttéléiséért tett. *További sok sikert kívánunk az 50. évfordulóhoz vezető úton.*

(Kapcai HK)

25 let v obstoju in delovanju institucije, kakršna je občina, je častitljiva starost. Prav je, da se ob tem jubileju spomnimo vsega dobrega. Predvsem, kaj nam občina nudi in kaj nam občina daje? Kaj predstavlja za občane in kakšen odnos imamo občani do nje? Verjamemo, da se občina trudi uskladiti kar največ različnih mnenj in sprejema kompromise tudi v situacijah, ko se vsi tega niti ne zavedamo. Zato želimo občini Lendava ob 25 - letnici veliko modrosti, pragmatičnosti, uresničevanje potrebnih in skrbno pretehtanih idej v dobro vseh nas. Občanom pa želimo veliko tolerance, razumevanja in sprejemanja tudi takih odločitev, ki morda v danem trenutku niso rešile ravno "mojega" problema, in pozitivno misel "jutri sem pa jaz na vrsti"!

(KS Dolga vas)

Občini Lendava, katere zgodbo pišemo tudi krajevne skupnosti, želimo ob tem jubileju, da bi tudi v prihodnje skrbela za povezanost med občani ter dobro in spodbudno življenjsko okolje.

(KS Mostje-Banuta)

Ob 25. obletnici naše lokalne skupnosti, katere pomembni člen smo tudi krajevne skupnosti, iskreno čestitamo vsem krajanom in občanom ter želimo dobro in plodno sodelovanje tudi v prihodnje.

(KS Gaberje)

Ni pomembno, v katerem kraju si pustil svoj zlomljeni košček srca, pomembno je, da si obdržal samospoštovanje in odšel z dvignjeno glavo na mesto, kjer si zrasel še v nekaj več. V preteklih letih je KS Radmožanci vedno lepo sodelovala z Občino Lendava. In želimo, da bi tako ostalo tudi v prihodnje.

(KS Radmožanci)

Iskrene čestitke ob našem skupnem prazniku z željo, da bi tudi v prihodnje uspešno sodelovali.

(KS Dolina pri Lendavi)

Ob 25. obletnici Občine Lendave iskreno čestitamo vsem občankam in občanom. To je predvsem praznik vseh nas, tudi krajevnih skupnosti, ki s svojim delom in prizadevanji gradimo našo skupnost.

(KS Kot)

Iskrene čestitke ob 25. obletnici Občine Lendava. Želimo, da bi danosti in marljivost naših občanov tudi v prihodnje služili razcvetu naše občine!

(KS Genterovci)

25 év egy önkormányzat fennállásában és működésében tiszteletre méltó időszak, és helyes, ha az évforduló kapcsán a jó dolgokra emlékezünk. Elsősorban arra, mit kínál, mit biztosít számunkra a község? Meggyőződésünk, hogy a község a különböző vélemények egyeztetésére törekszik, és akkor is kompromisszumokra kész, amikor mi ezt nem is sejtjük. Ezért is kívánunk a 25. évforduló kapcsán Lendva Községnek sok-sok bölcsességet és pragmatizmust, valamint a lakosságot szolgáló szükséges fejlesztések és alaposan mérlegelt ötletek megvalósítását. A polgároknak pedig toleranciát, megértést és az olyan döntések támogatását is kívánjuk, amelyek egy adott pillanatban netán nem az „én” gondomat oldják meg, mert hiszen „holnap éppen én kerülök sorra”!

(Hosszúfalui HK)

Lendva Községnek, amelynek történetét a helyi közösségek is írják, az évforduló kapcsán kívánjuk, hogy a jövőben is a polgárok együttműködésére, valamint a jó és ösztönző életkörülmények megteremtésére törekedjék.

(Hídvég-Bánutai HK)

Helyi önkormányzatunk fennállásának 25. évfordulója kapcsán őszintén gratulálunk a polgároknak, valamint további eredményes együttműködést kívánunk az önkormányzatot alkotó helyi közösségek nevében is.

(Gyertyánosi HK)

Nem az a fontos, hol hagytuk szívünk összetört darabkáját, az a fontos, hogy megőrizzük önbecsülésünket és emelt fővel menjünk oda, ahol többé váltunk. A Radamosi HK az elmúlt években mindig örömmel együttműködött Lendva Községgel, és reméljük, ez így marad a jövőben is.

(Radamosi HK)

Őszintén gratulálunk közös ünnepünk alkalmából, és kívánjuk, hogy sikeres együttműködésünk a jövőben is folytatódjék.

(Völgyifalui HK)

Lendva Község 25. évfordulója alkalmából őszintén gratulálunk a község minden polgárának. Ez valójában mindannyiunk, tehát a helyi közösségek ünnepe is, hiszen munkánkkal és törekvéseinkkel együtt építjük közösségünket.

(Kóti HK)

Lendva Község negyedszázados jubileuma alkalmából szívből gratulálunk, és kívánunk, hogy az itt élő polgárok tehetsége és szorgalma mindenkori szolgálja községünk felvirágzását!

(Göntérházi HK)

FESTIVAL VINARIUM S TREMI OSREDNJIMI PRIREDITVAMI

— Piše: Martina Bukovec —

Festival Vinarium, ki se je odvijal med 24. avgustom in 7. septembrom, je letos prvič združil dve kulinarčni in etnološko prireditvi: Mednarodno tekmovanje v kuhanju ribje čorbe, Bogračfest in Lendavsko trgatve.

Festivalsko dogajanje se je pričelo s XIV. Mednarodnim tekmovanjem v kuhanju ribje čorbe, ki je posvečeno tradicionalni jedi Panonske nižine. Obiskovalci so lahko okušali ribjo čorbo, prisostvovali mednarodnemu folklornemu festivalu, poskrbljeno pa je bilo tudi za otroški razvedrilni program in večerni koncertni zasedbama Tokos s prijatelji in solisti romske glasbene skupine Pannon Cigányzenekar.

V tekmovanju v kuhanju se je letos pomerilo 33 ekip, strokovna komisija pa je za najboljšo ribjo čorbo ocenila tisto, ki so skuhalo člani KTD Močvirski tulipan iz Radmožancev.

naziv mojstra bograča in najlepše urejeno tekmovališče. Najboljši bograč je po oceni komisije skuhal ekipa Dolgovaščanov, za najlepše urejeno tekmovališče pa so razglasili prostor ekipe s sosednje Madžarske - Héthatár Nemzetismereti Egyesület. Pred razglasitvijo mojstrov bograča je prejel Igor Kolenko priznanje župana Občine Lendava za predanost in dolgoletno delo vodje Bogračfesta.

— Bogračfest letos kuhalo 100 ekip, zmagali Dolgovaščani

Zadnjo avgustovsko soboto je v starem mestnem jedru potekalo največje tekmovanje v kuhanju bograča v Sloveniji - Bogračfest 2019. Na tekmovališču v skupni dolžini 700 metrov se je pomerilo 100 ekip, ki so se potegovala za

Po ocenah organizatorja je Bogračfest skozi ves dan skupaj z večernim delom pritegnil okrog deset tisoč obiskovalcev, ki so lahko občudovali kuharje pri delu na ulici ter prisostvovali zabavno-glasbenemu programu na mestnem odru, poskrbljeno pa je bilo tudi za otroški program s sladko ulico v parku Roža, za kulinarčno ponudbo in večerni koncertni del z nastopom Tanje Žagar in Luke Basija.

— Jubilejna 40. Lendavska trgatev

Sklepno dejanje letošnjega Festivala Vinarium je bila jubilejna, že 40. Lendavska trgatev. Tradicionalna etnološka prireditev je pritegnila v Lendavo številne obiskovalce, ki so si lahko ogledali povorko, ki se je vila po starem mestnem jedru. Predstavilo se je 57 skupin, ki so v nekaj manj kot dvehurnem mimohodu skozi mestno jedro predstavile tradicionalne običaje, opravila, noše ter kulturno dediščino. Ob letošnjem jubileju so podelili tudi priznanja promotorjem ljubiteljske kulture za njihovo dolgoletno delo in pomemben prispevek k prireditvi. Priznanja župana so prejeli: Aleksander Varga, Rajko Stupar, Gabi Feher in Danijela Hozjan;

priznanje župana za organizatorja prireditev v sklopu Festivala Vinarium je prejel Janez Somi, predsednik Turistične zveze Lendava vabi.

Na letošnji Lendavski trgatevi je bil pripravljen v mestnem parku ter na dvorišču knjižnice tudi animacijski program za otroke, mini likovna kolonija,

t. i. muzej na prostem s sejmom rokodelstva ter folklorni festival ob kulinarčni ponudbi na osrednjem odru. Za večerni glasbeni nastop in zabavo sta poskrbela ansambel Avsenik in Poskočni muzikanti.

Festival
vinarium
Lendava

— Spremljevalni dogodki Festivala Vinarium

Festival Vinarium je poleg treh osrednjih prireditev postregel še s spremljevalnimi kulturno-kulinarčnimi dogodki. Zadnji teden avgusta so dogajanje popestrili etno večeri s kulturo in kulinariko, dan stolpa Vinarium je obeležil četrto leto delovanja te turistične atrakcije, večer lendavskega vina v ambientu letnega vrta Krone pa je privabil ljubitelje vrhunskih lokalnih vin. Dan pred Lendavsko trgatevijo so na gradu odprli že drugo letošnjo razstavo likovnih velikanov, in sicer razstavo del Christa & Jeanne-Claude *Skrita stvarnost*.

Foto: Tomaž Galič in Mediaspeed

VINARIUM FESZTIVÁL HÁROM KÖZPONTI RENDEZVÉNNYEL

— Írta: Martina Bukovec —

Az augusztus 24-e és szeptember 7-e között megrendezett Vinarium Fesztivál idén először fogott össze két gasztronómiai és egy etno-rendezvényt: a Nemzetközi Halászléfőző Versenyt, a Bográcsfesztenet és a Lendvai Szüretet.

A fesztivál rendezvénysorozata így a Pannon-síkság hagyományos ételének szentelt XIV. Nemzetközi Halászléfőző Versennyel kezdődött. A látogatók halászlét kóstolhattak, megtekinthették a nemzetközi néptáncfesztivált, valamint a gyerekek szórakoztatásáról is gondoskodtak, az esti programban pedig a Tokos zenekar és barátai, illetve a Pannon Cigányzenekar szolistái szerepeltek.

A halászléfőzésben idén 33 csapat mérettette meg magát, a szakmai zsűri pedig a radamosi Harangvirág TME csapata által főzött halászlét találta a legjobbnak.

— **A Bográcsfeszten idén 100 csapat főzött, győztek a hosszúfaluiak**

Augusztus utolsó szombatján a régi városközpontban tartották meg Szlovénia legnagyobb bográcsfőző versenyét,

a 2019-es *Bográcsfesztet*. A 700 méter hosszú versenyutcában 100 csapat mérettette meg magát a bográcsmesteri és a legszebben elrendezett versenyterület címmel. A szakmai zsűri megítélése szerint a legjobb bográcsgulyást a hosszúfaluiak csapata főzte, a legszebb versenyterület címét pedig a magyarországi Héthatár Nemzetismereti Egyesület nyerte el. A bográcsmesteri címek kihirdetése előtt a Bográcsfeszt vezetésében végzett többéves odaadó munkájáért Lendva Község polgármesteri elismerésében részesült Igor Kolenko.

Bográcsfest 2019
Lendva Lendva

A szervezők becélése szerint a Bográcsfeszt – mind a nappali, mind az esti része – mintegy tízezer látogatót vonzott a rendezvényre, akik megtekinthették a szakácsok munkáját az utcán, élvezhették a városi színpadon zajló zenés szórakoztató műsort, a Rózsa parkban berendezett „édes utcával” a gyerekek szórakoztatásáról is gondoskodtak, az esti programban pedig Tanja Žagar és Luka Basi koncertjét élvezhette a közönség.

— Jubileumi, 40. Lendvai Szüret

Az idei Vinarium Fesztivál zárórendezvénye a jubileumi, 40. Lendvai Szüret volt. A hagyományos etno-rendezvény számos látogatót vonzott Lendvára, akik

megtekinthették az óvárosban megtartott felvonulást, amelyen 57 csoport a régi városközponton áthaladó, közel kétórás menetben mutatta be a hagyományos szokásokat, teendőket, viseleteket és a kulturális örökséget. Az idei jubileum alkalmából kiosztották a műkedvelő tevékenységek népszerűsítésében végzett sokéves munkáért, valamint a rendezvény sikeréhez való hozzájárulásért járó elismeréseket. Polgármesteri elismerésben részesült Aleksander Varga, Rajko Stupar, Feher Gabi és Danijela Hozjan, a Vinarium Fesztivál keretén belül folyó rendezvények szervezéséért pedig polgármesteri elismerést kapott Somi Janez, a Lendva Várja Önturisztikai Szövetség elnöke.

Az idei Lendvai Szüret a városi parkban és a könyvtár udvarán animációs programokkal várta a gyerekeket, de

volt még mini művésztelep, úgynevezett szabadtéri múzeum és kézműves vásár, valamint a központi színpadon megrendezett néptáncfesztivál, mindez gazdag gasztronómiai kínálattal kísérve. Az esti zenés szórakoztató műsorban pedig az Avsenik és a Poskočni muzikanti együttesek szerepeltek.

— A Vinarium Fesztivál kísézőrendezvényei

A Vinarium Fesztivál a három központi rendezvény mellett számos további kulturális és gasztronómiai rendezvényt kínált. Augusztus utolsó hetében kultúrával és gasztronómiával egybekötött etno-estek zajlottak, a Vinarium torony napjával az idegenforgalmi attrakció működésének negyedik évfordulóját ünnepelték meg, a lendvai borok estéje pedig a Korona nyári teraszán a helyi minőségi borok kedvelőit vonzotta. A Lendvai Szüret előestéjén a lendvai várban megnyitották a képzőművészet a óriási sorozat idei második tárlatát, Christo & Jeanne-Claude: *Rejtett valóság* című kiállítását.

Fotó: Tomaž Galič és Mediaspeed

LENDAVA ZMAGOVALKA TURISTIČNE PATRULJE

— Piše/Írta: Urška Lobnikar —

28. septembra 2019 je časopis Novice Svet 24 na idilični blejski promenadi podelil priznanja in posebne plakete najbolje ocenjenim občinam po izboru tujih turistov in po izboru bralcev.

V akciji Turistična patrolja je sodelovalo 16 slovenskih občin, ki so jih obiskali tuji turisti. Projekt je namenjen predvsem odkrivanju slovenskih mest, njihovih pomankljivosti in pestrosti, ki jih opazi le objektivni ocenjevalec - tujec. Tujci so na svojih dvodnevni potovanjih po Sloveniji ocenjevali urejenost in videz kraja ter čistočo, prometne povezave in možne dostope z javnim prevozom, opremljenost krajev s kašipoti in informativnimi tablamami, namestitev, kulinarično ponudbo, ponudbo kulturnih vsebin, ki je na voljo na dan obiska, ponudbo športnih dejavnosti, rekreacije in zabave, ponudbo spominkov, spletno stran obiskanega kraja in znamenitosti, odpiralni čas turistično-informacijskega centra, angažiranost zaposlenih turističnih delavcev, prijaznost, gostoljubnost ter splošni vtis.

Lendava je od skupno 100 točk prejela 97 točk in si tako v četrti sezoni pletne Turistične patrolje skupaj s Semičem prislužila prvo mesto.

Sklepnega dogodka, ki je potekal na Bledu, se je udeležil tudi župan Občine

Lendava Janez Magyar. Ob tej priložnosti se je župan zahvalil za prejeto priznanje in poudaril: »Priznanje je namenjeno vsem občankam in občanom občine, ki se trudijo in s svojimi prizadevanji bogatijo turistični utrip kraja, hkrati pa je to tudi priznanje občini, da dela v pravi smeri. S številnimi prireditvami v mestu skozi celo leto želimo turistom predstaviti domače ustvarjalce, bogato kulturno in naravno dediščino ter tradicionalno kulinariko in jim na kar se da pristen način omogočiti prijetno bivanje in počutje pri nas. V tej smeri želimo nadaljevati tudi v prihodnje, trudili se bomo še bolj okrepiti položaj Lendave in okolice na turističnem zemljevidu Slovenije.«

Lendava je Erica, ki jo je kot turist obiskal ravno v času Bogračfesta, očarala s svojimi številnimi naravnimi lepotami, festivalskim vzdušjem, zanimivimi zgodbami o mestu. Med sprehodom po mestu si je ogledal še sinagogo in Muzej meščanstva, tiskarstva in dežnikarstva ter evangeličansko cerkev. Ogledal si je tudi razstavo na gradu.

LENDVA AZ IDEGENFORGALMI ŐRJÁRAT (TURISTIČNA PATRULJA) GYŐZTESE

2019. szeptember 28-án a Novice Svet 24 folyóirat szervezésében Bled idillikus sétányán osztották ki az elismeréseket a turisták és az olvasók szerint legjobbnak minősített önkormányzatoknak.

A Turistična patrolja, azaz Idegenforgalmi őrzőjárat akcióban a turisták által meglátogatott 16 szlovén önkormányzat vett részt. A projekt célja főképp a szlovén városok hiányosságainak és előnyeinek felfedezése, amiket csak egy objektív, idegen személy tud megítélni. A kétnapos szlovéniai utazások során az értékelők a véleményüket a települések arculata, tisztasága, közlekedési rendezettség és tömegközlekedési elérhetősége alapján hozták meg. Ezek mellett figyelembe vették még a települések turisztikai információs táblákkal való felszereltségét, szálláslehetőségeit, gasztronómiai kínálatát, a látogatás napján elérhető kulturális kínálatát, a sportolási, rekreációs és szabadidős

lehetőségeket, az emléktárgyak kínálatát, a meglátogatott település honlapját és a nevezetességeket, az idegenforgalmi információs központ nyitva tartását, az ott dolgozók elkötelezettségét, kedvességét, vendégszeretetét és a településről kialakult általános benyomást.

Lendva a lehetséges 100 pontból 97 pontot kapott, és így az Idegenforgalmi őrzőjárat negyedik szezonzájában Semič Községgel együtt megnyerte az első helyezést.

A Bleden megtartott zárórendezvényen részt vett Lendva Község polgármestere, Magyar Janez is. Ez alkalomból a polgármester köszönetét fejezte ki az elismerésért és hangsúlyozta, »bogy ez az elismerés a község minden olyan lakójának szól, akik odaadóan gazdagítják a település idegenforgalmi életét, egyben pedig a község számára is azt jelenti, hogy jó úton halad. A városban az egész évben folyó sok rendezvénynek szeretnénk a látogatóknak

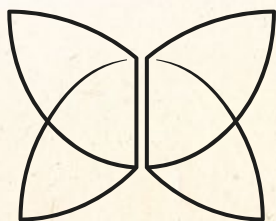
bemutatni a hazai alkotókat, gazdag kulturális és természeti örökségünket, valamint hagyományos gasztronómiánkat, ezzel pedig a lehető legeredetibb módon biztosítani számukra a kellemes ittlétet. Ebben az irányban szeretnénk tovább haladni a jövőben is, és arra fogunk törekedni, hogy Lendva és környéke helyzetét tovább erősítsük Szlovénia idegenforgalmi térképén.»

Lendva a Bográcsfeszt idején ideglátogató, értékelést készítő Ericet természeti szépségével, a fesztivál hangulatával, érdekes városi történeteivel ragadta meg. A városban tett séta során meglátogatta még a zsinagógát és a Lendva polgárosodása, nyomdászata és ernyőgyártása múzeumot, valamint az evangélikus templomot, illetve megtekintette a várban látható tárlatokat is.

Foto/fotó:

Občina Lendava/ Lendva Község

Lendava 2025

Priprave na kandidaturo za EPK leta 2025

Előkészületek az EKF 2025 cím megpályázására

NOVE PARTNERSKE POVEZAVE LENDAVE IN PODPORE KANDIDATURI ZA EPK

— Piše: Tanja Šimonka —

Na predvečer Bogračfesta so se, kot je sedaj že utečena navada, odvijali številni pomembni dogodki, ki se navezujejo na kakovosten družbeni razvoj Lendave, k čemur sodi tudi kandidatura mesta za naziv Evropske prestolnice kulture za leto 2025.

Dosedanje povezave in podpore sosednjih mest, županij in pokrajin tako v Pomurju kot tudi na Hrvaškem in Mad-

žarskem je Občina Lendava razširila še na avstrijski Bad Radkesburg. Uresničitev projekta pa si ne predstavljamo brez podpore zamejskih Slovencev, s katerimi že desetletja tesno sodelujemo. Sporazum o sodelovanju pri projektu sta kot predstavnika dveh krovnih organizacij porabskih Slovencev podpisala predsednik Državne slovenske samouprave **Martin Ropoša** in predsednica Zveze Slovencev na Madžarskem **Andreja Kovač**.

S sodelovanjem mesta Bad Radkesburg pri projektu EPK želimo poleg čezmejne dimenzije okrepiti tudi sodelovanje

na kulturnem, turističnem in gospodarskem področju ter vzpostaviti dolgotrajne pristne prijateljske vezi. Sporazum je podpisal župan mesta Bad Radkesburg **Heinrich Schmidlechner**, ki vidi v partnerskem sodelovanju številne priložnosti, saj obe mesti delita sorodno preteklost in podobne značilnosti. Odprtost, gostoljubnost, bogata zgodovina, kulturna raznolikost ter številni primeri dobrih praks sta za obe obmejni mesti odlično izhodišče za sodelovanje, sta se strinjala župana obeh mest.

— POBRATENJE Z GLAVNIM MESTOM MADŽARSKE

Župan Občine Lendava Janez Magyar in nadžupan Budimpešte **István Tarlós** sta pristen prijateljski stik, katerega pobudnica je bila veleposlanica Republike Slovenije na Dunaju **mag. Ksenija Škrilec**, navezala letos januarja na dunajskem družabnem dogodku ter dala skupno pobudo za - kot je povedal župan Občine Lendava - pobratenje dveh različno velikih mest z enako velikim srcem.

Z nadgradnjo sodelovanja, izmenjavo izkušenj, medsebojno pomočjo ter povezanostjo želita obe mesti pisati zgodbo o dolgotrajnem prijateljstvu.

PODPIS SODELOVANJA Z MESTOM BAD RADKESBURG
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS ALÁÍRÁSA BAD RADKERSBURG VÁROSSAL

PODPISNIKI PARTNERSKIH POVEZAV/AZ EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁSOK ALÁÍRÓI

»Lendava je prvo mesto iz katere od naših sosednjih držav, kjer živi madžarska manjšina, s katerim je Budimpešta odslej pobratena. Ta trend želimo v prihodnje še nadaljevati,«

je ob podpisu povedal nadžupan Budimpešte István Tarlós.

— FORUM LENDAVA - EUROPA FUTURA

Tematska konferenca na predvečer Bogračfesta je imela letos naslov **Forum Lendava/Europa Futura**. Pobudo zanjo sta dala že desetletja v Ljubljani živeči univerzitetni profesorja filozofije, Lendavačan **Borut Ošljaj** ter doktor filozofije

Walter Pfluger, ki je v Lendavi na prvi pogled zaznal izjemen potencial. Združila sta sorodni področji delovanja in podala idejo o forumu, ki pomeni hkrati integralni del kandidature Lendave za Evropsko prestolnico kulture 2025, saj želi z dolgoročno naravnostjo in širino združevati poznavalce različnih tem in strok. Letos so predstavili svoja stališča, znanje in izkušnje ter s svojimi prispevki pomagali oblikovati del izhodišč za pravo uspešne kandidature za EPK 2025 ob pobudnikih še *Ksenija Škrilec, Janez Balazic, József Györkös, Branko Lobnikar, Peter Tomaž Dobrila, Attila Kovács, Erika Köles Kis, Matej Fišer in Katjuša Kranjc.*

Identiteta mesta, ki se je izoblikovala v strpnem sožitju skozi prepletanje različnosti in s sprejemanjem novega, je kot vitalno stičišče kultur, jezikov in ver, je živ vzor evropske ideje sožitja in vzajemnega spoštovanja ter s tem kreativna platforma za nove oblike večdimenzionalnega evropskega povezovanja, je bilo ključno sporočilo vseh prispevkov na forumu.

Foto/fotó: Mediaspeed

PODPIS SODELOVANJA Z ORGANIZACIJAMA PORABSKIH SLOVENCEV
EGYÜTTMŰKÖDÉSI MEGÁLLAPODÁS ALÁÍRÁSA A MAGYARORSZÁGI SZLOVÉNSÉG
KÉT CSÚCSSZERVEZETÉVEL

Zbornik prispevkov
s Foruma Lendava/Europa Futura
je v elektronski obliki
na voljo na spletnih straneh
Občine Lendava:
www.lendava.si

LENDVA ÚJ PARTNERKAPCSOLATAI ÉS EKF-JELÖLÉSÉNEK TÁMOGATÁSA

— Írta: Tanja Šimonka —

A bográcsünnep előestéjén számos fontos hivatalos rendezvényre került sor Lendva magas szintű társadalmi fejlődésével kapcsolatban, a város 2025. évi Európa Kulturális Fővárosa (EKF) címre jelölését is ideértve.

A muravidéki, horvátországi és magyarországi városokkal, megyékkel és térségekkel kiépített kapcsolatait Lendva Község kiterjesztette az ausztriai Bad Radkersburgra. Az EKF projekt megvalósításában feltétlenül számítunk a határon túli szlovénok támogatására, akikkel évtizedek óta szorosan együttműködünk. A projektben való részvételről szóló megállapodást a magyarországi szlovénség két csúciszervezete képviselőjében **Ropos**

Márton, az Országos Szlovén Önkormányzat elnöke és **Kovács Andrea**, a Magyarországi Szlovének Szövetségének elnöke írta alá.

Bad Radkersburg városának az EKF projektbe történő bevonásával – a határon átnyúló dimenzió túl – a kulturális, idegenforgalmi és gazdasági együttműködés megerősítésére törekszünk, és hosszú távú valódi baráti kapcsolatot kívánunk építeni. A megállapodást Bad Radkersburg polgármestere, **Heinrich Schmidlechner** írta alá, aki sok lehetőséget lát a partnerségben, mivel a két város hasonló múlttal és adottságokkal rendelkezik. A két város polgármestere egyetértett abban, hogy a nyitottság, a vendégszeretet, a gazdag történelem, a kulturális sokszínűség és a bevált gyakorlatok számos példája kiváló kiindulópontot jelent a két határ menti város együttműködésében.

— TESTVÉRVÁROSI KAPCSOLAT A MAGYAR FŐVÁROSSAL

Magyar Janez, Lendva Község polgármestere és **Tarlós István**, Budapest főpolgármestere igazi baráti kapcsolatot ápol egymással. A kapcsolatot a Szlovén Köztársaság bécsi nagykövete, mag. Ksenija Škrilec kezdeményezte idén januárban egy bécsi társadalmi rendezvényen, ahol indítványozta – Magyar Janez szavaival – „a két eltérő nagyságú, de egyformán nagy szívű város testvérvárossá válását”.

Az együttműködés fejlesztése, a tapasztalatok megosztása, egymás segítése és az összekapcsolódás révén mindkét város hozzá kíván járulni a hosszú távú barátság biztatóan induló történetéhez.

„Lendva a szomszédos országok magyarlakta városai tekintetében az első kö-

TEMATSKA KONFERENCA FORUMA LENDAVA/EUROPA FUTURA V MESTNI HIŠI
A „FORUM LENDAVA – EUROPA FUTURA” TEMATIKUS KONFERENCIA A VÁROSHÁZÁN

zött van, akikkel Budapest testvérvárosi kapcsolatot létesített. Ezt a trendet a jövőben folytatni kívánjuk” – mondta Tarlós István főpolgármester a testvérvárosi megállapodás aláírása alkalmából.

— FORUM LENDAVA – EUROPA FUTURA

A bográcsünnep előestéjén tartott idei tematikus konferencia címe „Forum Lendava – Europa Futura” volt. A kezdeményezés az immár évtizedek óta Ljubljanában élő, lendvai származású egyetemi bölcsészprofesszortól, *Borut Ošljaj*tól, valamint a bölcsészettudományok doktorától, Lendva nagy lehetőségeit első pillantásra felismerő *Walter Pflugertől* származik. Két rokonterület egyesítette tehát tevékenységi területeit és felvetette a fórum ötletét, amely szerves része a Lendva 2025 Európa Kulturális Fővárosa jelölésnek a témák és szakterületek ismerőinek hosszú távú és széleskörű összegyűjtésével. A kezdeményezők mellett, akik bemutatták álláspontjukat, tudásukat és tapasztalataikat, illetve hozzájárultak az EKF 2025 sikeres előterjesztésének előkészítéséhez, *Ksenija Škrilec*, *Janez Balažic*, *Györkös*

PODPIS LISTINE O POBRATENJU Z BUDIMPEŠTO
TESTVÉRVÁROSI MEGÁLLAPODÁS ALÁÍRÁSA BUDAPESTTEL

József, Branko Lobnikar, Peter Tomaž Dobrila, Kovács Attila, Köles Kis Erika, Matej Fišer és Katjuša Kranjc működött közre a fórum munkájában.

A fórumon elhangzott előadások kulcsüzenete az volt, hogy a békés együttélésben kialakult város, ahol a különbségek a kultúrák, nyelvek és vallások sokszínű együttesévé forrtak és forrnak össze, az együttélés és a kölcsönös tisztelet európai gondolatának élő megtestesülése, és ez-

által a többdimenziós európai összekapcsolódás új formáinak kreatív platformja.

Foto/fotó: Mediaspeed

A fórumon elhangzott előadások gyűjteménye Lendva Község honlapján a **www.lendava.si** címen érhető el.

POBUDNIK FORUMA LENDAVA/EUROPA FUTURA UNIVERZITETNI PROFESOR FILOZIJE BORUT OŠLAJ
BORUT OŠLAJ EGYETEMI BÖLCSÉSZPROFESSZOR, A „FORUM LENDAVA – EUROPA FUTURA” KEZDEMÉNYEZŐJE

SKRITA STVARNOST CHRISTA IN JEANNE-CLAUDE NA LENDAVSKEM GRADU

— Piše/Irta: Aleksandra Kozak —

V okviru cikla Velikani svetovne likovne umetnosti smo na lendavskem gradu gostili že vrsto svetovno znanih likovnih imen. Letošnje leto je posebno tudi po tem, da so si obiskovalci gradu lahko ogledali kar dve svetovno znani razstavi. Tako smo se konec avgusta poslovili od razstave Hundertwasserja in Hasegawe z naslovom *Vzhod in Zahod*, ki si jo je ogledalo nekaj več kot 20 000 obiskovalcev. Že v mesecu septembru pa jo je nasledila razstava *Skrita stvarnost* umetniškega tandema Christa in Jeanne – Claude, ki ju pri ustvarjanju vodi misel, da je potrebno na dogodke, prostor in ne nazadnje na umetnost gledati drugače, s srcem.

Christo, rojen v Bolgariji, in njegova žena, Francozinja Jeanne-Claude, sta najbolj znana umetnika »prekrivanja« umetniških in kulturnih stvaritev ter splotij. Vse do smrti Jeanne-Claude leta 2009 nista bila le življenjska sopotnika, temveč tudi umetniška. V več desetletjih skupnega ustvarjanja sta zaslovela po monumentalnih projektih, kot je npr. ovitje berlinskega Reichstaga leta 1995. Po ženini smrti je Christo upočasnil svoj tempo dela, vendar še vedno ostaja aktiven. Leta 2020 bo uresničil svojo dolgoletno željo, prekril bo pariški Slavolok zmagice.

V galeriji lendavskega gradu so na ogled najzanimivejši in najbolj znani projekti umetniškega tandema. Med drugim so razstavljeni projekti, kot so ovit pariški Pont Neuf (1975–1985), Senčniki, ki so jih postavili sočasno v Kaliforniji in na Japonskem (1984–1991), prekrit Reichstag (1971–1995) in Vrata iz leta 2005. Slednja so bila na ogled v newyorškem Centralnem parku. Več kot polstoletno ustvarjalno delo je prikazano s fotografijami, grafikami, kolaži in različnimi predmeti, povezanimi z njunimi stvaritvami.

Razstava bo na ogled vse do 31. 1. 2020.

CHRISTO ÉS JEANNE-CLAUDE GML REJTETT VALÓSÁGA A LENDVAI VÁRBAN

A Világ képzőművészetének óriásai sorozatban már számos világhírű művész alkotásait mutattuk be a lendvai várban. Az idei év abból a szempontból különleges, hogy a látogatók két-két világhírű művész kiállítását tekinthették meg. Augusztus végén rendeztük meg Hundertwasser és Hasegawa *Kelet és Nyugat* című kiállítását, amely 20.000-nél is több látogatót vonzott. Ezt követően szeptemberben a Christo & Jeanne-Claude művészpáros *Rejtett valóság* című kiállítása. Az ő hitvallásuk szerint az eseményeket, a teret és nem utolsósorban a művészetet másként – szívvel – kell átélni.

A bolgár származású Christo és francia felesége, Jeanne-Claude főként a művészeti és kulturális alkotások és épületek „becsomagolóiként” váltak ismertté. Jeanne-Claude 2009-ben bekövetkezett haláláig nemcsak együtt éltek, hanem együtt is alkottak. Több évtizedes közös alkotómunkájukat olyan monumentális projektek képviselik, mint például a berlini Reichstag becsomagolása

1995-ben. Felesége halála után Christo munkatempója lelassult, de továbbra is aktív. 2020-ban megvalósítja régi álmát, a párizsi Diadalív „elrejtését”.

A Lendvai Galéria-Múzeumban megtekinthetők a művészpáros legérdekesebb és legismertebb munkái. Többek között olyan projekteket mutatunk be, mint a becsomagolt párizsi Pont Neuf (1975–1985), a Kaliforniában és Japánban egyidejűleg felállított Napernyők (1984–1991), a Reichstag (1971–1995) és a 2005. évi Kapuk, amelyek a New York-i Central Parkban álltak. A több mint fél évszázadra kiterjedő kreatív alkotások fényképeken, grafikákon, kollázsokon és különféle kapcsolódó tárgyakon keresztül elevenednek meg a látogatók előtt.

A kiállítás 2020. január 31-ig tekinthető meg.

Foto/fotó: Tomaž Galič

ŠPORTNE NOVIČKE * HÍREK A SPORT VILÁGÁBÓL

Piše/Írta: Martina Bukovec

— Številni kolesarji na Panonskem maratonu treh dežel

Kolesarski klub Lendava je julija organiziral tradicionalni 16. Panonski maraton treh dežel s startom in ciljem na parkirišču pred hotelom Lipa, ki se ga je skupno udeležilo več kot 500 kolesarjev. Ti so imeli na izbiro tri trase, in sicer družinsko traso v dolžini 10 km, srednjo ravninsko traso v dolžini 50 km in dolgo traso v dolžini 100 km. Prvo mesto pri moških na 100-kilometrski trasi je osvojil Dušan Hajdinjak, pri ženskah pa Andreja Heged. Na 50-kilometrski trasi je bil najboljši Rosi Forštner, pri ženskah pa Špela Kos.

Foto/fotó: KK Lendava

— Számos kerékpáros a Háromszágos Pannon Maratonon

A lendvai kerékpáros klub júliusban rendezte meg a már hagyományos, 16. Háromszágos Pannon Maraton, amelynek indulási és érkezési pontja a Lipa szálloda előtti parkolóban volt. A maratonon több mint 500 kerékpáros

vett részt, akik három táv közül választhattak, éspedig a 10 kilométeres családi maraton, az 50 kilométeres középtáv, valamint a 100 kilométeres hosszútáv közül. A 100 kilométeres hosszútávon az első helyen a férfiaknál Dušan Hajdinjak, míg a nőknél Andreja Heged végzett. Az 50 kilométeres távon a férfiaknál Rosi Forštner, a nőknél pedig Špela Kos bizonyult a legjobbnak.

BENO MISJA

državni in evropski prvak v taekwondoju

— országos és európai taekwando-bajnok —

Beno Misija je letos že četrto leto zapored osvojil naslov državnega prvaka v taekwondoju, poleti pa je v avstrijskem Welsu osvojil še svoj drugi naslov evropskega klubskega prvaka. Sezono v slovenskem prvenstvu je zaključil neporažen, izredno vesel je bil tudi drugega naslova evropskega prvaka. Pravi, da je vsaka zmaga nekaj posebnega zanj, zmagovalni občutki pa še dodatna motivacija za trdo delo, ki je potrebno za tako vrhunske rezultate.

Ob tej priložnosti sta mu za izjemne športne uspehe čestitala tudi župan Občine Lendava Janez Magyar in podžupan dr. Mihael Kasaš.

Foto/fotó:

Občina Lendava/ Lendva Község

Beno Misija immár negyedik alkalommal lett országos taekwando-bajnok, nyáron pedig az ausztriai Welsben már a második európai klub-bajnoki címét szerezte meg. A szlovén bajnokságban vereség nélkül zárta az idenyt és nagyon örül a második Európa-bajnoki címnek is. Mint mondta, számára minden győzelem különleges, a

győzelem érzése pedig tovább lelkesíti, hogy folytassa a kemény munkát, ami mindenképp szükséges az ilyen magas szintű eredmények eléréséhez.

A kiváló sporteredmények kapcsán a bajnoknak Magyar Janez, Lendva Község polgármestere és dr. Kasaš Mihael alpolgármester is gratulált.

Evropski teden športa

V okviru projekta **Evropski teden športa**, ki je potekal med 23. in 30. septembrom, so se v športnem parku Dvojezične osnovne šole I Lendava pod okriljem Športnega in turističnega društva Gibko Lendava odvile različne športne dejavnosti, kot so test hoje, igriva vadba za otroke, športne igre za šolske otroke,

pohod za odrasle, tek za začetnike ipd. Športna zveza Lendave pa je pripravila dan odprtih vrat športnih društev, kjer so se predstavili: Strelsko društvo Lendava, Lokostrelski klub Lendava, Odbojgarski klub Lendava, Judo klub Lendava, Klub borilnih veščin Lendava, Košarkarski klub Lindau in Badminton klub Mladost.

*Foto: Športno in turistično društvo
Gibko Lendava*

Európai sporthét

A szeptember 23-a és 30-a között zajló **Európai Sporthét** keretén belül az 1. Számú Lendvai Kétnyelvű Általános Iskola sportparkjában a Gibko Sport- és Turisztikai Egyesület szervezésében különböző sporttevékenységek zajlottak. Többek között volt járasteszt, játékos edzések gyerekeknek, sportjátékok az iskolásoknak, gyalogtúra a felnőttek számára, futás kezdőknek stb. A Lendvai Sportszövetség ez alkalomból megtartotta a sportegyesületek nyílt napját, ahol bemutatkozott a Lendvai Lövészegyesület, a Lendvai Íjászkлуб, a Lendvai Röplabdaklub, a Lendvai Judo Klub, a Lendvai Harcművészetek Klubja, a Lindau Kosárlabdaklub és a Mladost Tollasabdaklub.

*Fotó:
Gibko Sport- és Turisztikai Egyesület, Lendva*

— 23. Miškov pohod

Prvo oktobrsko soboto se je v organizaciji PD Lendava med Veliko Polano in Lendavo odvil že 23. pohod po poteh pisatelja Miška Kranjca. Udeležilo se ga je okoli 300 pohodnikov. Trasa je pohodnike vodila od domačije Miška Kranjca v Veliki Polani do Lendave, naprej do Lendavskih gorih in vse do najvišje točke – Piramide. Ustavili so se tudi pri nekdanjih Miškovih

goricah, pohod pa z druženjem zaključili v vaškem domu v Lendavskih goricah.

Foto/fotó: PD Lendava/Lendvai HE

— 23. Miško Kranjec gyalogtúra

Október első szombatján a Lendvai Hegymászók Egyesülete szervezésében

Velika Polana és Lendva között megszervezték az immár 23. Miško Kranjec gyalogtúrát, amelyen mintegy 300 túrázó vett részt. Az útvonal ezúttal az író Velika Polana-i szülőházától indult és Lendváig, majd a Lendva-hegy legmagasabb csúcsáig, a Lármafáig vezetett. A túrázók megpihentek Kranjec szőlőjénél, a túra pedig a Lendva-hegyi faluotthonban társalgással zárult.

BIANKA BELOVIĆ IZ VRTCA LENDAVA PREJEMNICA NAGRADE BARBARE PETCHENIK

— Piše/Írta: Aleksandra Kozak —

Mednarodno kartografsko združenje (ICA), katerega članica je tudi Slovenija, je leta 1993 ustvarilo nagrado Barbare Petchenik v spomin na podpredsednico tega združenja in kartografinjo, ki je večino svojega življenja delala s kartami, povezanimi z otroki. Cilji tekmovanja so promocija otroškega kreativnega prikazovanja sveta v grafični obliki, izboljšanje kartografske zaznave in dojemanja okolice. Nagrado podeljujejo vsako drugo leto v času mednarodne kartografske konference. V letošnjem letu so zbirali likovna dela otrok na temo *Radi imamo zemljevide*.

Tekmovanje v Sloveniji poteka prek Sekcije kartografov pri Zvezi geodetov Slovenije in podjetja MapDesing d.o.o. Na razpis je prispelo 94 izdelkov iz 14 osnovnih šol in enega vrtca. Strokovna komisija je izbrala šest najboljših otroških del iz Slovenije, od tega kar tri likovna dela otrok iz Vrtca Lendava/Lendvai Óvoda.

Teh šest otroških likovnih del je bilo razstavljenih od 15. do 20. julija 2019 v stavbi Tokyo Telecom Center Building v japonskem Tokiju.

Na razstavi ob mednarodnem kartografskem kongresu se je potegovalo 33 držav s skupno 188 likovnimi deli. Mednarodna žirija je bila pri izboru

pozorna na tri kriterije: prepoznavnost sporočila, kartografsko sporočilo in kakovost izvedbe.

V starostni skupini do 6 let je 1. nagrado za sliko Kraljica sveta prejela **Bianka Belović**, ki je ustvarjala pod mentorstvom vzgojiteljice Romane Lebar iz Vrtca Lendava/Lendvai Óvoda.

A LENDVAI ÓVODÁBA JÁRÓ BIANKA BELOVIĆ NYERTE A BARBARA PETCHENIK RAJZVERSENY ELSŐ DÍJÁT

A Nemzetközi Térképészeti Társulás (ICA), amelynek Szlovénia is tagja, 1993-ban hozta létre a Barbara Petchenik-díjat a társulás alelnökének és térképészének emlékére, aki életének legnagyobb részében gyermekekkel kapcsolatos térképekkel foglalkozott. A verseny célja, hogy segítse a gyermekeket a világ kreatív grafikus ábrázolásában, javítsa térképészeti jártasságukat és hozzájáruljon környezetük megismeréséhez. A díjat minden második évben a Nemzetközi Térképészeti Konferencia során adják át. Idén a „Szeretjük a térképeket” témában hirdettek gyermekrajzversenyt.

A szlovéniai versenyt a Szlovén Földmérők Szövetségének térképészeti

WE MAPS		ICA AGI
1 st group – Under 6	2 nd group – 6 - 8	Creativity award
1 st Bianca Belović (5) Slovenia	1 st Liepa Jokubaitė (7) Lithuania	Ugnė Rimkutė (15) Lithuania
2 nd Ye Shangke (6) China	2 nd Micah Allen Setianto Moore (8) Australia	Special mention
3 rd Tara Dibbaratana Jayaninggala Suprpto (5) Indonesia	3 rd Luca Kunos (7) Hungary	Robert Hopjan (11) Czech Republic
3 rd group – 9 - 12	4 th group – 13 - 15	Public Award
1 st Kim Min-Chan (12) Korea	1 st Rada Skumova (15) Bulgaria	Noemi Sánchez (14) Spain
2 nd Barnaby Blampied (9) New Zealand	2 nd Agata Filipiak (14) Poland	
3 rd Hande Körbalta (9) Turkey	3 rd Katarina Šáleková (15) Slovakia	

Congratulations to the Winners!!!!

szekciója és a MapDesing d.o.o. vállalat bonyolította le. A versenykiírásra 94 mű érkezett tizennégy általános iskolából és egy óvodából. A szakértői bizottság kiválasztotta a szlovéniai gyermekek hat legjobb alkotását. A hatból három a Lendvai Óvoda gyermekeinek alkotása. Ez a hat kép a japán Tokyo Telecom Center épületében 2019. július 15. és 20. között volt látható.

A Nemzetközi Térképészeti Kongresszus kiállításán 33 ország összesen 188 műalkotással szállt versenybe. A nemzetközi zsűri három ismérv szerint értékelte a versenyműveket: a mondanivaló felismerhetősége, a térképészeti mondanivaló és a kiviteli minősége.

A 6 évesek korosztályában a Világkirálynő című alkotásért járó első díjat a Lendvai Óvodába járó **Bianka Belović** kapta. A nyertest Romana Lebar óvónő mentorálta.

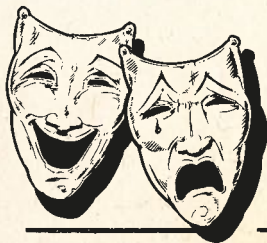
Foto/Fotós: Vrtca: Lendava/Lendvai Óvoda

Knjižnica – Kulturni center Lendava

Lendvai Könyvtár és Kulturális Központ

V SKLOPU SLOVENSKEGA

ABONMAJA

V GLEDALIŠKI SEZONI 2019/2020

*predstavljamo***BRILJANTINA**

MUZIKAL • MUSICAL

PROSPOT D. O. O.

BRILJANTINA

— (GREASE) —

Režiser: Jug Radivojević

Briljantina se dogaja v začetku šolskega leta konec petdesetih let. Govori o mladih ljudeh različnih socialnih statusov, ki jim je skupna želja po prijatelj-

stvu in ljubezni. Osrednja lika muzikala sta neotesan in predrzen fant **Danny** ter pridno, lepo vzgojeno dekle **Sandy**.

K svetovnemu uspehu muzikala je pripomogel tudi film režiserja Randala Kleiserja iz leta 1978, v katerem sta glavni vlogi odigrala takrat mlad in uspešen igralec John Travolta kot Danny in pevka avstralskega rodu Olivia Newton John v vlogi Sandy.

Producent slovenske različice muzikala Jurij Franko je sestavil kreativno ekipo na čelu z režiserjem Jugom Radivojevičem ter talentiranimi mladimi igralci, plesalci, pevci in glasbeniki. Za odličen prevod pesmi je poskrbel glasbenik in kantavtor **Tomaž Domicelj**, dialoge pa je na duhovit način poslovenil **Boštjan Gorenc - Pižama**.

Cena vstopnice v predprodaji/A belépőjegy ára elővételben: 22 €

Na dan predstave/az előadás napján: 25 €

16. NOVEMBER 2019**— OB 19. URI —**

👉 Gledališka in koncertna dvorana Lendava 👈

2019. november 16-án 19 órakor a lendvai Színház- és Hangversenyteremben

 www.kkl.si

Informacije/információ: ☎ (0)2 577 60 24 (blagajna/pénztár)

23. PRAZNIK OBČINE LENDAVA LENDVA KÖZSÉG 23. ÜNNEPE

Osrednja slovesnost s podelitvijo priznanj bo
v petek, 25. oktobra 2019, ob 18. uri
v gledališki in koncertni dvorani v Lendavi.

***

Kulturni program bo obarvan z zgodbami, ki ponazarjajo objave iz tednika Alsó-Lendvai Hiradó/Dolnjelendavske novice, prvega tiskanega medija v našem mestu. Zgodbe iz časopisa, katerega 130. obletnico obeležujemo letos, bodo predstavili dijaki Dvojezične srednje šole Lendava.

Az elismerések kiosztásával egybekötött központi ünnepi rendezvény **2019. október 25-én, pénteken 18 órakor** lesz a lendvai Színház- és Hangversenyteremben

***

A kulturális programot városunk első nyomtatott lapjában, az Alsó-Lendvai Hiradóban közzétett cikkekben szereplő történetekkel tesszük színesebbé. A 130 évvel ezelőtt alapított hetilapban megjelent tartalmakat a Lendvai Kétnyelvű Középiskola diákjainak előadásában elevenítjük fel.

GALERIA-MUZEJ LENDAVA
GALERIA-MÚZEUM LENDVA

Lendva
Društvo zbirateljev Pomurja
Muzardžiki Rágyoggyűjtők Egyesülete

Dvazična srednja šola Lendava
Kétnyelvű Középiskola, Lendva